

308786

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3.
నంపుటము. 3.

చెన్న పట్టణము 1916 నం. జూలై నెల 13 వ తేది గురువారము
స శ నా మ సం వ త్స ర ఆ మా థ మా స శు ధ త్రయోదశి ౧౩.

NO 88

నంచిక రా

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల

విద్యాప్రవృత్తి

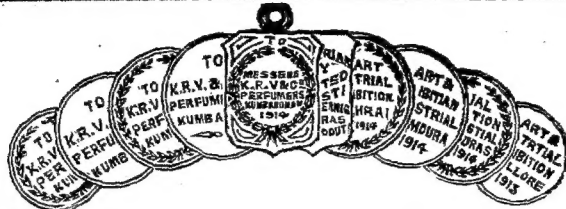
ఇది

శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి
గారిచే వ్రాయబడినది

కల 0-4-0]

[ప్రొఫెజర్ క్రమేకము

ఆంధ్ర సత్రికా కార్యాలయము
7 తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

అతిపుష్కలమునకు తగిన గోళాకార నిజారణి యేది ?

మన చందనాది తయిలము

ఈతయిలము వారమునకు రెండు తడవలు ప్రాతః
కాలములో రాచుకొని స్నానముచేసినయెడల పిత్తనీక దిగును.
కన్ను మంటలు, కపాలపుష్పం, ఒంటితలనొప్పి, తలతిగుకు
మెట్టుకలు రాలుట, శయనమవుతున్నవి. తీక్షణమైన బుద్ధి
కలుగును. క్రయము డబ్బా 1-కి రూ 2-0-0

ఇది గాక మాత్రమే నువాన కక్కుపొడియు నువానః
నున్నయు, కొబ్బరితురము, నుగంధ స్నానపొడి, కేశాంగము
చందనకవుడెరు, అరగబా, కేసరికవుడెరు, పునుగు, జవ్వడి,
అంబరు, మొదలైన వస్తువులు దొరుకును. క్యాటలాగు కాకు
సినవారె వ్రాయవలెను. కే. ఆర్. వి. అందు కో,
455 నువాన వ్యాపారము, కుంభకోణము.

K. R. V. & Co. PERFUMERS, KUMBAKONAM.

Magic Cure! Marvellous effect!!
Bathing Oil Price Rs. 0-8-0
Iron tonic pills - - - 1 bottle of 48 pills 2-0-0
Anti Malarial Drops Price 6 Doses 0-8-0
Descriptive Catalogue free on application
ALLBUTT & Co.,
CHEMISTS BROADWAY MADRAS.

కస్తూరి

విష జ్వరములకు, కలరాకు, నుంధికి, బాలెంతిశాగము
ముల వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టిక కస్తూరి
యువయోగమైన మందని షర్వత తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి
బంగారమున కన్న ప్రయోజనములేతరు, నవరస సమయము
లందుదొరుకుట దు సురము. మా డిపోయెందలి కస్తూరియందలికా
కస్తూరియు లేవియును కేర్పబడవు. ఇంతవరకు మాతాభిమతి
కొనిన వారిలకీ విషయము తెలిసియున్నది. కొనినవా గోకనా
వరీక్షించినవిజము. తెలియగలదు. అట్లు చేయుటచలన కలితి
కస్తూరిని గొని మోసపోరు కులం 1-కి రూ 30-0-0
గోళాకారము కులం 1-కి రూ 7-0-0
అమృతాంజనం డిపో, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

నాగపుర వస్తుప్రదర్శనశాలయం

గొప్ప గొప్ప వారిచే వేసిన వేలు

దియ్యబడిన పతకము.

యోగ్యతా పత్రములు పొందిన

అమృతాంజనము అన్ని నెలలకు మరమామృతము

అమృతాంజనమును

అమృతాంజనము

అమృతశబ్దమాదినిగల

మాయమందుగాడు.

వృత్తియింట నుండ దగినది.

వేలకునేలు సీసాలు విక్రయము.

అన్ని చోట్ల విక్రయింపబడుచున్నది.

సకలుమందులవలన మోసముగలుగును

వంచబాష చీటి చూచి

కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము

అంజనశబ్దమునగల

నకలుమందుగాడు.

తలనొప్పులు, వాయువునొప్పులు, పార్శ్వ

పునొప్పులు, కీళ్ళబొట్లు, పక్షవాతము,

వాపులు, గాయములు, వుండ్లు, దగ్గు

వీని కన్నిటికి అమృతమువంటిది.

చక్కని డబ్బితో

సీసానికి ఆకాలు.

వాడని వారుండగు.

అమృతాంజనము డిపో, త్రి

౧౦౯. ప్రేరి రోడ్డు, పోర్టు జొంబాయి.

తే. ౭. తంబుకెట్టి వీధి. జార్జిటవును, మద్రాసు

కాకినాడ మ్యూనిసిపాలిటీ

కాకినాడ నుండి వోట రోకరిలు మా పేర వ్రాయుచున్నాము:-

జూను 20 తేది ఆంధ్రపత్రికలో కాకినాడ మ్యూనిసిపాలిటీ మొదటి వార్డు వోటకు పేరట నోకరింపు వ్రాయబడి యున్నది. గాంధీయందలి కల్పితములైన విశేషాశయాలను బట్టి చూడగా ఆవోటకునకు మొదటి వార్డుందు జరుగుచున్న మ్యూనిసిపాలిటీ కృతకరణములకు సంపూర్ణభావము కొలువ పడి యుండుటచేతనో, విద్యాధిభావన కర్థమైన యోగ్యులనియు శ్రేష్ఠులనియు లక్షకరాజును బాపూగారు గాని యందలి అభిమానము చేతనో మరియే యితర కారణములవలనో, గాని అటువంటి విచిత్రాశయాల వ్రాసి చదునగులకు మానప్రేరేపక బ్రతుకలందించుట గోచర మగుచున్నది.

కాకినాడ మ్యూనిసిపాలిటీ వార్డులను సవరణచేసి సభ్యులను హెచ్చించి రంగులు, రామా గావు పేట ఆంకములు, నూర్యారావుపేట కొంతయును చేర్చి మొదటి వార్డు క్రింద నియమించి అందుకుల వోటకునకు ఇద్దరుసభ్యుల నెన్నుకొను నధికారము నిచ్చి యున్నారను సంకతి యిదివరకు సంగతము నుండి యుతెలిసి నున్నను అది ఆచరణలోనికి తేలునపుడు మిప్పటికి సంకీర్తనయైనది. కాని యీసంగతి తెలిసినప్పటినుండియు సభ్యులుగా నుండ గోరువా రందరును అప్పటినుండియే వారి వారి ప్రయత్నములను జేయుచున్నారు. కడచిన సంవత్సరమున మునుపట్ల ఆయ్యల రామయ్య పంతులుగారు, పురం చిన వేంకట వారాధిపతిగారు, లక్ష్మరాజు నుబ్బారావుగారు ను మాల్వీయ ప్రయత్నముచేసినందున కాని వేంటనే వార్డుల సవరణ ఆచరణలోనికి రాని పోవుచున్నట్లు వారి ప్రయత్నములు కొంతటితో నిలిచిపోయెను. ఇప్పుడు క్రొత్తవార్డులలో సభ్యుల నెన్నుచున్న సుప్రభుత్వముచేత లక్ష్మరాజు నుబ్బారావుగారు, పురం చిన వేంకట వారాధిపతిగారు వీరికి తోడ్పాటుగా యగ్గిరాల నూర్యారావుగారు (ప్రయత్నముచేసిరి. కాని యగ్గిరాల నూర్యారావుగారు తాము మొదటి వార్డునందు కృతార్థులము కాలేదును జంటచేత కలుపుటలను నుబ్బారావుగారు సమిష్టికృత్యములనతో జూచునని యెంచి శిస్తుములోని యీ వార్డులందు దమ ప్రయత్నముచాలించి, యిది వరకు నిరాటంకముగా నెన్నుకొనబడినది విద్యాధిభావన పోరంకి రామలింగేశ్వరశర్మ బి. ఎ. డి. ఎ. గారివై దండెత్తడంబడి యీ వార్డునుండి మూడవ వార్డుమీదికి కుప్పిగంతులై చిరి. గతసంవత్సరము ప్రయత్నముచేసిన మునుపట్ల ఆయ్యల రామయ్యపంతులుగారు 7-వ వార్డులోని జలువుకు వోటకునకు చూడగలది గోరవానరాగములచేత ఆవార్డునుండి తిమ్మ సభ్యులుగా నుండవలసినదని కోరెనును ఆకోరిక ననుసరించి అచ్చట కళ్యాణు టిమరులంచి యున్నట్లు ప్రయత్నములు నుచు పివేసిరి. ఈ సంగతులన్నియు వార్డులోని కొంతవ వోటకునకు చెరిసి, మొదటి వార్డుకు ప్రతినిధులుగా నెన్నుకొనబడు సభ్యులిద్దరును వార్డులోని వాసస్థుల వైయయవల వార్డుపత్ర శ్రేయోదాహరణమున యెంచి, విద్యాసంతులులు పూర్ణచయన సావకాళిక కలిగివారును వార్డులోని వాస్తవ్యులగు పులి పాక రామయ్యపంతులుగారిని సభ్యులుగా నుండుటకు దరఖాస్తుచేయుచు కోరిన పిమ్మట వారును అందులకంగీకరించి ప్రతిత్నము చేయుచుండిరి అంతేగాని ఆచ్చితరామయ్య పంతులుగారిని శ్రోసి రాజుచేసి రామయ్యపంతులుగారు ప్రవేశించియుండలేదు. ఆయ్యల రామయ్య పంతులు గారు మొదటి వార్డులో ప్రయత్నము చాలించి 7-వ వార్డునుండి కృషి చేయుచున్నారను సంకతి తెలిసి యున్నప్పటికి వారింకను మొదటి వార్డునందే ప్రయత్నము చేయుచురని యుటచే, ప్రమాదపు టాహా గాని వేరొకటి కానేరదు.

ఈ సమయ వార్డులోని వాస్తవ్యులు కాని వారిని దరఖాస్తు చేయుచున్న అనుభవించి కొంత రోకవాదమున కల్పించి తామూ మెంబరులతో హాజర పోయియుండుటకు సంకల్పించిరియు, యీ వాదనయొక్క యుద్దేశ్యము లక్ష్మరాజు నుబ్బారావుగారిని తిప్పించుటకు నైయున్నది (సాక్షు లవలీ లక్ష గ్రహించి, అట్టి దెవరింపులకు భయపడరలదు నలుజడ్డి రామబహద్రుల ఆర్మీ రఘునాథరావు పంతులుగారు, దివాను బహద్రుల గుర్రేటి శేషగిరిరావు పంతులుగారు, రావుసా పేలు ఎర్రమిల్లి వేంకట్రావు పంతులుగారు, దివీర్తియ్య ను నలు వేలమూరి నుబ్బారావు పంతులుగారు, లక్ష్మరాజును నుబ్బారావుగారిని హెచ్చరించుచున్నారని వ్రాయబడియు

న్నది. ఇది కేవలము కల్పితము. నేను స్వయంగా వైస పే రొన్నిసం మొదటి వార్డును ప్రయత్నించునో నీ విషయమును గూర్చి యాచరించితిరి. వాస్తవము తామెన్నుకును లక్ష్మరాజు ను బ్బారావుగారిని హెచ్చరించలేదనియు, దీనిసంగతము నెర రో నుబ్బారావుగారి పక్షము వారు కల్పించి యుండవచ్చు నుగాని, వేరే దీనికేమియు ఆధారము లేదనియు స్పష్టముగా చెప్పిరి. వేలమూరి నుబ్బారావు పంతులు గారు యెలమంచిలి కి బదిలీ కాబడినందున వారిని కలిసికొనుటకు వీలులేకపోయెను. ఈ విషయము గొప్పవారియొక్క సానుభూతి కనుకు కల దని చెప్పినచో మొదటి వార్డు వోటకునకు వోటకు ఆయన పక్షము తిప్పి ఆయనకు కృతకృత్యుని జేయగలదును మామా తో వ్రాసికట్లు స్పష్టముగా వోటకునకు వోచకమాడెను.

ఈ సమయ స్థాపించబడిన కేటా పేరుల సంఘము యొక్క మార్గదర్శకములను ఇదివరకు జరిగిన రెండుసార్లు సభలలోను ఘంటాపథముగా వేల్చి చేయుచున్నప్పటికిని, వార్డులోని వారిని సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడినదను తీర్మానమును చేసికొని యుండవచ్చుట, యీ కారణమునందే స్థాపన కాబడినదనే కారణముచేత జరుగవోవు ఎల్లక్ష కలకున్న ఈ సంఘమునకును ఇట్టి సంబంధముకలదని చెప్పట కడు శోచనీయము. ఈ సంఘమునకు రామబహద్రుల ఆర్మీ రఘునాథరావు పంతులుగారు అధ్యక్షులుగను, దివానుబహద్రుల గుర్రేటి శేషగిరిరావు పంతులుగారు, యునుపట్ల ఆయ్యల రామయ్య పంతులుగారు, పోలూరి నుబ్బారావుపంతులుగారును, మొదలగువారు ఆమోదముగా నుండినప్పటికి దీనిని గురించి అంత చురుకైనగా వ్రాయుట భావ్యమైనదిగాదు. ఈ సంఘము యేర్పరచిన దివము, లక్ష్మరాజు నుబ్బారావు గారును దమ చేసి వాని యుద్దేశ్యములు క్లాసునీయుచును, ఇట్టి సంఘమును యేర్పాటుచేయుటయందు మొదటి వార్డు వారు మాట్టణ తానవ మార్గదర్శకులుగా నుండుననియు, హెచ్చరించిరి. కాని రావోవు ఎల్లక్ష కలకు యీ సంఘమునకును సంబంధము కలదని యెరుగు చెప్పియుండలేదు.

వైశ్యులు కాన్సిలులో నిరవరకు నలుగురుండినయు వారికితోడు క్రొత్తగా ప్రయత్నించుచున్న పురం చిన వేంకట వారాధిపతిగారును, మాలై మాణిక్యం గారును కృతార్థులయ్యె యెడల మేల్చు మొత్తము 24 రిగాల 1/2 కంటు వైశ్యబంధు వర్గముతో నిండిపోవుననియు, పట్టణ శ్రేయోవిభాగకారణ మనియు వ్రాసివారు. అంతేగాక అది ఆపేక్షజీయనీయుననియు కూడా వ్రాసివారు.

పురం చిన వేంకట వారాధిపతిగారు వర్తకసంఘము లోనే గాక తదితర పురజలలో కూడ గణ్యతహీనంబి యు న్నవారు. మరియు వా రావదనికి నిరాటంకము గడగినవారు. కావున వాని వైశ్యులకు కారణమున వారుండ సంగీకరించి నపుడు ఉపేక్షచేయుట తగవుకాదు.

ఇంతియగాక, కేరలము విద్యాధికృతయై కొన్నిసంవత్సర పురపాలకముగా నెండుట సరకాను. ఇట్టి యువోగమునకు నెవ్వర సారకాళముక, వార్డుయొక్క తేలులాభముల కొరకు పాటుపడుటయొ రూపక్షము ప్రభాసామాన్యమున కదలగ నందుచుండుటయు ముఖ్యగతమైనదనుచు యందరకును చెలిసికసంగతియే కావున నట్టి వారములవలన ప్రయోజనమేమియు లేదు. ఇట్లు వ్రాయుటలో విద్యాధికృత ఆర శ్యకము కాదని మీచదురులు గూచింతురేమో అది వారు భిన్నాయ మునుచును కాదు. వైశ్యపక్షవాది విద్యాధికృత కూడ సవాకారిగానున్నచో బంగారువల మైత్రాతవల ప్రకాశించును. పుస్తకము దరఖాస్తుచేయుచున్న వారందర నీపద వికి దగిన విద్యావంతులే. ఇప్పుడు మ్యూనిసిపలు కాన్సిలులోనికి తొమ్మిదిగురు సభ్యులను క్రొత్తగా నెన్నుకొనబడిన యుండుటచేత పట్టణసంబంధము నెవ్వర ఆందోళనము కలిగి యున్నది.

ఇదివరకు జాలకాలమునుండి కాన్సిలులో పురోవృద్ధికి పాటుపడి, ప్రజానరాగమునకు సాధించి, సాళి పద్మకాళం గాదు, పలివెల బిట్టెయ్యగారు మొదలయిన వారెన్నుకొనబడకుండగ కొందరిప్పుడు చేయుచున్న తాత్కాలికములతోనై, వారిని చేయజార విడుచుట వివేకవత్తులు కాదు.

కావున వోటకునకు విద్యావివేకములను సద్వినియోగము చేసి ఆనకూలలైన వారిని మాత్రమే యెన్నుకొని తమవోటు యొక్క గౌరవమును బాధ్యతను తమవైకల భారమును నిర్వహించుటగాక.

నియోగి మహాజన సభ.

దేశాభివృద్ధికి కలుదలలు జరుగుచున్నవి. దేశము లెల్లకు ఒక్క కాంక్షతో ఒక గమ్యస్థానమునే చేరదలంచుచున్నాడు. పర పురజ్యేషము లంతరింపజేయుటకే వాడుకము పోయితినించుచున్నాడు. ఇట్టి మొదలకాళాభలగత్యము? యను సందియము పీడించుచున్నది. స్వకాళియుల్లసామి, నైతిక, రాజకీయ, విద్యాభివృద్ధి కట్టిసభ లగత్యమున వ్యవహరింపబడినది. ఇట్టి కాళాసభలు హిందూజాతీయ భావమునై హిందూజాతీయత, వర్ణ, కాళాభేదముల పర పురజ్యేషముల కెడమిటుండ పోయితినించుట. శ్రేయము దీనికి వైశ్యముగ నుండు కాళా సభ లెంతవరకు నిర్మాతలంబడిన నంత తేలుకరము. పేరు పొందలేని వాడుక లీ మార్గములనుండి యుండగూడదు.

కొంతకాలము క్రిందట "నియోగి మహాజనసభ" యగత్య మని భావించి యుంటిని. నేడు స్వధర్మరతికనుగున్న నియోగి మహాజనసభ దేశావర్ణదాహక అని విస్మయకరముగా మేము గర్జనభావముల నుడువుచున్నాము. ఇందుకు నవీనతెగ్గరు సావై గినియు. మన హిందూ జాతికల మత, వర్ణ భేదములు తెక్కకు మిరియున్నవి. ఆం దంతకాళులనేకములు. కలవు. కాస్త్రధర్మముల మాటలుంచి ప్రకృతివీధుల ననుసరించియై అంతకాళు మేళనము చేయుటలని యున్నది. వైదికులు నియోగిలను సమాపం క్రి భుజించెదరు. వాడినివీరికి కర్మల యం దేభేదములేదు. కాని సంబంధ బాంధవ్యములలేవు అభావమైనప్పడు వైదికులు నియోగిలను నియంత్రిణ జేయుచున్నాడు. ఇక వీరు కలిసిపోనిది పిల్ల నిచ్చి పుష్కరికొనుట యుంది. అదియు జరుగుట శ్రేయము. జరిగిపోవును కూడా. జరిగిన నే మంత్రప్రాణముమీదికి వచ్చును? దీనికినియును మోక్షవాదం వేణుగోపాలరావు గారు కై యలగుచును దూషించుచు కోటిశ్వర శర్మ గారు చాటుట బహిరంగ. రహస్య మని యు, నియోగి వైదిక సమ్మేళనము జరుగనే జరుగదని యు వ్రాసి వారు. ఆ హా! ఏమి వీరిస్వసంఘాభిమానము. వైదికలెల్లకు రాజకీయాభివృద్ధిసంబంధముది నియోగిలను పోత్తకు బట్టుకొన బ్రతుకుచు శర్మ గారి యొక్కయు రావు గారి యొక్కయు యాశయము? హిందూ! మనమందరము స్వార్థ, జప, తప హోమాది కర్మము చేసికొనుచు కుద్ధవైదికులుగా మారిపోయినచు అనికారబలమునన్న వైదికులు కోటిశ్వర శర్మ గారి దూషణములకు ఫలముగా వారి ముందర మనకు బ్రతుకులంబునా ఏల యీ వృథాప్రయాస, ధనవ్యయము వాగ్యయము ఈ నియోగిసభలకు ఏమభివృద్ధి యును లేకపోవుటలుండ వైదిక నియోగి కక్షలవలన సంఘమునకెంత ముప్పువాటిల్లునో వైదికాద్యోగులచేతకేంద్ర పనిచేయు నియోగులనడిగి తెలిసికొనుడు. నాయనలిట్టికక్షలబెంచుటతగవు. ఈ యభిప్రాయముతోడనే నియోగిసభ యొకను జరుగుచున్న నియోగి సంఘాభివృద్ధి కలలోనివార్డు.

అసలైన నియోగి.

కావలెను.

గోదావరిజిల్లా, రాజవోలుతాలూకా మానేపల్లి లో లిటరరీ యూనియన్ ఇక్లక్టోరేటు నెకండరీ పాఠశాలకు బోధనాభ్యసమున నుత్తీర్ణుడయ్యితియు 18 పాలకా సామర్థ్యము గలటియు ప్రధానోపాధ్యాయుడు కావలయును. రూ. 80-2-40 తేతన మియ్యబడును. ఈ నెలొఖరు లోపుగ దరఖాస్తులు నాపేరటికి పంపుకొనవలయును.

విలాసము:- మామిల్లపల్లి వెంకటరత్నంగారు, వెనకట్లం ఆగవారం మానేపల్లి పోస్టు రాజోలుతాలూకా గోదావరిజిల్లా.

కావలెను

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతి ముఖ్యపట్టణము నందును ఆంధ్రపత్రికకు క్రొత్త చందాదార్లను కుదుర్చు గలిగిన యేజంట్లు కావలయును. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు 212 మదరాసు అని వ్రాసి తెలిసికొనవలెను. న్యవస్థాపకుడు.

దక్షిణాత్య మహామదీయులు వారి విద్య

నయ్యర్ అబ్దుల్ లతీఫ్ గారు, బి. ఏ.

దక్షిణ హిందూదేశపు మహామదీయులు అభిరవపద్ధతుల ననుసరించి విద్యనభ్యసించుట ఇటీవలి యుగక్రమము. ఈ రాజధాని తక్కిన వారికంటె పెక్కు ప్రభుత్వమును, బ్రతిమాలిని పరిపాలనలోనికి వచ్చుటలో మొట్టమొదటి దైనను, ఇందలి మహామదీయులు మార్పుచెందిన పరిస్థితుల ననుసరింపజేయు కొనుటలో మిక్కిలి యలసటులేరి. ఈ ప్రాంతాన్నియ న కుండల కారణములలో, ఈ జాతి ప్రజల శీల వైవిధ్యము తప్పక గుర్తించవలసివచ్చెను. ఇదియే వారిభిదాన లోపము. పశ్చిమతీరమున మోహాలు, కొరమాండల్ తీరమున అజరము మాటాడెడి మహామదీయులు, మధ్యమండలములలో ఉత్తరరాష్ట్రము భృధానసాముగాఁ గలిగి అజరమునే మాటాడెడి మహామదీయులు, ముఘల్ కొండ తాంభ్రదేశ మని పిలువఁబడినచెడి ప్రదేశములో నగలు తెలఁచునా రైపోయిన మహామదీయులు, మహామదీయాధికార మొక్కడభ్యుదయమున తదంతరము పతనమున గాంచినకర్నూలు మద్రాసు లిరుమహాబ్లి మొదలగు ప్రదేశములలో చెల్లించెదలె యున్న మహామదీయులు— ఈ దక్షిణ హిందూదేశమున గానయ్యెడి మహామదీయ భేదములలో నిది ప్రధానములు. వాస్తవమున పెక్కుస్థలములలో ఈ మున్న విధముల మహామదీయులు కలగూరగంపగాఁ గలసియున్నారు. వారిని పీఠ పీఠిని నిర్ణయించుట యసాధ్యము. మహామదీయజాతియందలి యీ వైవిధ్యమే ఈ రాజధానియందలి మహామదీయులు విద్యాసంపదర్శములం దుదారాశయాభిలాషులై యున్నది గాన కుండుటకు భృధానకారణము గావచ్చును.

స్వజాతిభేదశీలబద్ధు లగుటవలన ఇతరుల పోల్చానాము వైతము పీరియెడ నివ్వరయోజక మునునది. అభిన వార్థ వ్యోతకమగు విద్య ఇతరవిద్య కల్పాబ్రహ్మంబునంతి పర్యంతము పీఠిని పెక్కువయిందయెడ నడుచుగాఁగడెను. పోల్చువిద్యకూడ కట్టణములందలి కొన్ని కుటుంబములలో మాత్రమే, విశేషించి యురుదుమాతృభాషగాఁగల కుటుంబము లలో మాత్రమే, అభ్యసించబడుచుండెను తక్కినవారందఱు అజ్ఞానాంధకారమున మునిగి యుండిరి. ఉత్తరభాగములందు సర్ సయ్యద్ అహమ్మద్ గారును వారి సహచరులును తమ మతమువారిని నిద్రుండి మేలుకొనఁగఁ బ్రయత్నించు చుండిన కాలములో, దక్షిణ హిందూదేశపు మహామదీయులు అత్యు లాసింపరాని జీవిత విధానమున మునిగియుండిరి. ఉత్తర మహామదీయ భావప్రవాసము దక్షిణదిక్కు వోలుతేజపోయెను. ఏలయు భాషాసాగక భేదములు, ఆరెము ప్రదేశములవారు నేకీభవించ వీలులేని యాతంకమును గలిగించెను.

కందొమ్మిదవ శతాబ్దము పర్యాయ నాటికి దక్షిణమహామదీయుల యవస్థను గుఱించి పర్యాలోచించు నెడల, వారు మనము విశ్వసించుటకు వీలులేనంత యధోగతిపాలైరిని తెలియ వచ్చును. మహామదీయ భిక్షువుల రాజధాని నగరములలో నివసించెడి ఆది కుటుంబముల వారు అసంతరము బాగుపడుటకు కూడ వీలులేని దుస్థితికి వచ్చిరి. తిరస్కార స్వభావమున గ ర్వమున దారిద్ర్యమును మితిమీరి దురిభిమానగ్రస్తులై వారు కాలానుసారము కావలసిన విషయములను లక్ష్య పెట్టరై. వారికిఁగలదుభాష తెలియును; కాబట్టి వారు సర్ సయ్యద్ గారి యద్వైతమును వివరలకు; కాని, భిన్నమతావలంబి ననుసరించి యాంగ్లేయవిద్య నభ్యసించుట, తుదగి సంపదల నిమిత్త మాత్రమే సభోగతిపాలు చేయును. వారు దరిద్రులు; వారి ద్రవ్యము భక్తవిన్నాము. మహామదీయత మన వారియభి ప్రియమిది. వారియవస్థయట్టిది. దరిద్రులై కష్టపడుచుండియు, వారు తమ పద్ధతులను పరిశ్రమింప నొల్లరై. ఋణమును చేసెదరు, లేదా లిచ్చ మెలెదరు; అంతేకాని కాలానుసారణ మలైన వృత్తుల నవలంబించి ధర్మము తిప్పకుండ ధనమార్జించి గౌరవముగా బ్రతుకనొల్లరు. వారాంగ్లేయవిద్యాలాభమును పొంద నొల్లరు.

పీఠిస్థితియట్లుండ, మలబారు మహామదీయులును అజరము మాటాడెడి మహామదీయులును అంతకంటె మంచి స్థితిలో నుండినవారుకారు. కాని, యద్వైతవశమువలన పీఠ వారివలె దక్షిణదేశకు వచ్చినవారుకారు. మత సాంప్రదాయము లు తక్కు తాముచెప్పుకొనదగిన గొప్పతన మేమియు లేక పోవుటచేత, పీఠ దురభిమాన గ్రస్తులై పీఠింక

బడలేదు; ముల్లె పోయినట్లు చింతింపవలసిన పనియు లేకపోయెను. నీతిమంతులగు పీఠ వ్యవసాయములో నో వ్యాపారములోనో మఱియే యతరకష్టకృత్తిలోనో మునిగి లేకుండుడే వారు. కాని అవ్యధా వారి యవస్థ యంత గా క్షుద్రింపఁదగి యుండలేదు. వారి కుత్తరమహామదీయుల తోడి సంబంధముతక్కువ. అదియు నివ్వరయోజకము. అచారములోను జీవిత విధానములోను భాషలోను హిందవ పద్ధతులకు వారికి నంత విశేష భేదము లేకుండెను. నేటికి వైతము వారి పేళ్లు సంపూర్ణముగనో ఇంచుమించు సంపూర్ణముగనో హిందూ సాంప్రదాయ పీఠములు చివ్వకారన్ వలియపురయల్ గారి కల్లపట్టి తెల్లతొరై కాని మహామదీయ నామభేదముని ఉత్తర హిందూదేశపు మహామదీయుల దెర్వలకు ననుకొనఁడు; మహామదీయ నామమే యని యెవరైన చెప్పినెడల, అతఁడు మిక్కిలి యాశ్చర్యముకలిగి నిర్విణ్ణుడవును. ఈతరగతి మహామదీయులు, విశేషించి యజనము మాటాడెడి మహామదీయులు, మొదట పేర్కొనఁబడిన తరగతి వారికంటె పెక్కువయజ్ఞములు, నిరక్షరమక్షులు; వాద్యముతో వారికి వనిలేదు. వారు పీఠమహామదీయులై కాని, వారికి మహామదీయ మతగ్రంథములను గూర్చి యేమియు తెలియదు. స్వల్పవ్యవహారమున జరపుకొనుటకు తగినమాత్రము తమ మార్పిభాష కొంతయు, సాధారణ మత కర్మ నిర్వహణమున కనుకూలముగా అజరలిపిలో వ్రాసిన అరబిక్కు పద్యములను చింతలకలై కొప్పించుటయు, నేర్పిన యెడల చాలును. అంతకన్న నధిక మక్కలులేదు.

తెలుగువారై పోయిన మహామదీయులు నాగరకాతీ తులు. వారికి వ్యవసాయము ప్రధానవృత్తి. వారుతెలుగుగాని మహావికారము నొందిన యురుదుగాని మాటాడెదరు; దినదిన మునువినుగుచుంట్లు లోకమే వనిచేయుచు జీవయాత్రను లోపములేసెంద కాలము గడపుచున్నారు, ఇతరు పోతుగు హిందూవ్యావసాయకులలో కలసిపోయివారు. మహామదీయ నాగరకము వారియందబ్రహ్మత్రునులేదు. విద్య వారికక రూపము, కీషిద్ధము.

ఈమిక్రిమహామదీయ మతానుకరమైన యాదర్శము లు లేవు; పీఠ తమ నిమ్నస్థితిని తామెఱుంగక సంకుచిత హృదయాలై స్వకత్తుమన దురభిమానము వహించియున్నారు. పీఠ వాగుకడుదరిని యెవ్వరకొనఁగలకు? అక్కడక్కడ నసహాయులగు వ్యక్తులు కొందఱు యధార్థమున పీఠ శోచ నీయునితఱి పీఠికి తెలుపవలెనని తీర్మానించుకొని క్రికవంచలే కుండ పీఠ నలనదనము నుండియు నాదాసీస్వయమండియు మేలుకొనఁగఁ బ్రయత్నించుచుండిరి. కాని వారు నఫల మనో రథులగుటకు తగినంత సమర్థులు గారు. ఆకాలమును కొంత భావములు మహామదీయుల మనసులలోకి చొలుతేకుండె ను. మహామదీయ విద్యాపక్షపాతికిలరుగు మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు, మహామదీయులు తెనుకబడిన ప్రజలను కారణమునాపి వారికి ప్రోత్సేకావకూల్యములు కల్పించిరి. మహామదీయ విద్యాపద్యస్థ ప్రభుత్వము వారికి విషమముగాఁ గన్పించి యుండవలెను. మహామదీయులు మఱుమ్మార్తిగా నుపాకరించిన లేకవైవిధ్యము లేనివారైనను చక్కగాకొంతపరిజగియుండెడిది. ఏభిభుత్వమైనను తనప్రజలలో నేకాభిమత ఏదోకొంతకే కాని ఆప్రమాణము నతిక్రమించి తోడ్పడఁజాలరు. యధార్థమైన యభిర్వద్ధి స్వతస్సిద్ధముగా కలుగునేకాని, బ్రెటిష్లాత్మరాయవలన కలుగదు. కనుకనే ప్రభుత్వమువారు తంతసాయము చేసినను మహామదీయులు చిరకాలముతల కభిర్వద్ధినిచూచనూ యాతలేకపోయిరి. వారు స్థాపించిన సాతకాలతెల్ల స్వభాతీయులగు 'మక్త బాతీ' నిడపోవుచున్న జాతి కవియంతమాత్రము పనికిరావు. పునర్జననముగూర్చియు విహికలాభార్థము పెనగలాడుటవలని నిరవయోగత్వమునుగూర్చియు బోధించెడి నిరుత్సాహకర తత్వకాన్త్రువునుండి యనుకరింపఁబడిన మహామదీయతరవ్య భావముగల యధికార వాక్యములు జీవితారంభమండే తలకెక్కింపఁబడునెడల, ఆ యవశకుండెనుత పనికిరాగలకు? మహామదీయ విద్యాభ్యాస మడుగంటి యుండెను.

1901-వ సంవత్సరమున యావద్భారత మహామదీయ విద్యా విషయక మహాకథ మద్రాసులో నున్న నామకమైస్వదే, దక్షిణదేశపు మహామదీయుల కొక కొత్త శకమారంభమయ్యెను. అప్పుడే, ఆంగ్లేయ విద్య కావలెననిది యభిప్రాయము ప్రచారమున దృఢముగా వ్యక్తీకరింపఁబడెను. మహామదీయ విద్యాభివృద్ధి కంఠమును వానియంబడి విద్యాభివృద్ధి సహజముగా గాఢ్మియు మహాసభయు మఱియు వివిధములగు నితర ప్రతిస్టాపనమును రాజధానియందంతటను

బ్రలుకేటిసవి. ఆభిమతనందలి పురోభిగమనోత్సాహముగల యాదారిత్రిలగు కార్యాయత్రిలు కొందఱు లభ్యులేరి. ఈ రాజధానియందేమాత్ర మభిర్వద్ధికలిగినను, అది విశేషించి వారి కార్యపరత్వమువలననే కలిగినది. మహామదీయులు క్రమ క్రమముగా మేలుకొనుచున్నారు. ఉన్నతవిద్యాభ్యాసము నింకను తెనుకబడియున్నను, పోలిరంభ మధ్యమ విద్యాభ్యాసము నందు వారు మొత్తముమీఁద చక్కగానే యభిర్వద్ధిపించుచు న్నారు. మహామదీయులచేతనే స్థాపించఁబడి జరపబడెడి ప్రతిస్టాపనము బ్రలుకేటిక; వానిలో మద్రాసు. ఇ. ఇస్లామి యాఅసెడి వానియంబడియున్నతసాతకాల యగ్రగణ్యము. మంచిపోల్చానామున తమ యలసభావమును కొంచెము విదలించుకొనినపుడు, దక్షిణదేశపు మహామదీయులు గావించఁగలుగు మహాకార్యముల కిది ప్రభుత్వనిదర్శనము. ఈయుత్సాహములు నీలిది పనిచేయునెడల, దక్షిణహిందూదేశపు మహామదీయుల భావిస్థితి బాగుండఁగలదని వక్కాణించుట నిశ్చయముకాదు— శేషము.

ఆసినిసెంటుగారు
బొంబాయి దొరతనమువారి ఉత్తరవు.
వక్రికాభిప్రాయములు
ఇంగ్లీషుమను ప్రతిక

ఆసినిసెంటుగారు బొంబాయి రాష్ట్రములో నడుగు పెట్టరాదని బొంబాయి గవర్నరుగా రాజ్జాపించిరి. ఇటీవల కొంతకాలమునందే ఆమె వ్రాయుచున్న వ్యాసములను చేయుచున్న ఉపాన్యాసములను చదివిన వారికి వివరవానికి వారి భోరణియునువారియందలి విషమములను చాలచూకరములని తోచకపోదు. వానివలన, దొరతనమువారి ధోరణిమికి భంగము తెటస్థించవలసిన స్థితికూడ కలిగినది. ఆమె విధానము నధికముగ సాగనిత్విరా రాష్ట్రములవారే యువుడామె. మరుమతనము నకు మిలివీర్పరుపవలసిన అవసరము వచ్చినదని నిశ్చయించిరి ఇటీవల చెన్నపురి బొంబాయి రాష్ట్రముల దొరతనములవారు చేసినయుత్తరవులవలన స్పష్టమగుచున్నది.

తెంగల్ ప్రతిక.
విసెంటుగారి వ్రాసిన దేశ భవ్యత్వానా ప్రకరకములుగా నున్నవి. అట్టివారితో ప్రభాభద్రమున కెల్లు పోని కరములో మేము గృహింపజాలమున్నాము. ఆసినిసెంటుగారి విషయమున దొరతనమువారి వలంబించిన విధానము చాల నశనంజనముని మేము తలంపవండజాలము. ఈ యుత్తరవులే ఆమెపేరుప్రతిష్ఠలను పావనతము లొనరించి ప్రభుత్వమువారిట్టియుద్దేశ్యముతో నీయుత్తరవుల నొసంగి ఆట్టి ప్రధానోద్దేశ్యముల కే భంగము కలిగింప వచ్చునని మేము తలంచెదము.

అమృతబాబు ప్రతిక.
ఈయుత్తరవు భారతీయుల కశీకవ్యకేళి కాగలదు. బొంబాయి దొరతనమువారి చేసిన సామానముల కార్యమును ఏ దొంతమువారైన చేతుని ఎర్పించు స్వప్నమందైన తలపోయరు. ఆమెకు ధరాతతు శోరంపుడే దేశమంతయు వావోకార మొందినది. మరల నీసారి దేశమంతయును విలకమై పోయినది.

(టిబూత్ ప్రతిక).
ఆసినిసెంటుగారి వ్యవహారోద్ద్యమ మంతమాత్రమును న్యాయశాసన వ్యతిక్రమముగాను అట్టివోరి పోవోక; మని తలంచినవో ఆ విషయమును ధారాళముగ స్పష్టముగ నుడువుట సంశయప్రయు. తేవున్నవో నిది ఏమో మేముగూడ వలెన జాలమున్నాము. ఎటులైన నేమి ఈ యుత్తరవు కలిగి తమము. దొరతనమువారి రహస్య వాస్తవములు తెలిపిన విషయములనుబట్టియే యి య్యలడినదని మేము హిం చెదము. దొరతనమువారు చేసిన కార్యము ఆసినిసెంటుగారికి పోనికరమైనదెను వారికిట్లుగి కలుగునట్టి ఏకార్యములనుగూడ వామె చేయగడంగదు. ఆమె చేయు కార్యములను ఉద్దేశ్యములను పరిగ్రహింపజాలకయే బొంబాయి దొరతనమువారిట్టియుత్తరవుల బహుగా యిచ్చియుండెను. ఆసినిసెంటుగారు ప్రభుత్వ రాజభక్తిభరితమనియును ఆమెచేయు కార్యములు న్యాయశాసన వ్యతిరేకములు కారనియును భారతీయులందఱు నెనుండును, గాన భారతీయులందఱును ఆమెకు తమసానుభూతిని నివేదించెదరు.

గుంటూరు జిల్లా సంఘమువారి యవస్థత.
గుంటూరు, జూలై 12:— ఆసినిసెంటు దొరసాని బొంబాయి రాష్ట్రములోనికి రానుండని బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు చేసిన యుత్తరవును గూర్చి తమ యవస్థతని దెంపును గుంటూరు జిల్లా సంఘమువారు ఈయుత్తరవును రద్దపఱచవలయునని రాజప్రతినిధిగారిని వేడిరి.

బహుమానము

విజయనగరము మహారాజువారు ఈ నెల 7-వ తారీఖున బొంబాయి మెయిలులో వచ్చుచుండగా కడప మండ్రాసు ప్రేమనుల మధ్యను తెల్ల వెండ్రుకలు గల ఐదేండ్ల స్వామియలు బాటిలో చేసిన కుక్క యొకటి తప్పిపోయినది. ఈ విషయము పోలీసువారికి కూడ తెలియజేసిరి. గనుక ఈ సై కుక్కను ఎవరైనను ఈ క్రింది విలాసదారులకు తెచ్చి యిచ్చిన యెడల తగు బహుమానమును పొందగలరు.

కే. ఎన్. రఘురామస్వామి, ఏజంట్.

494

అడ్మినిస్ట్రేటివ్ హౌసు, మైసూరు.

వాతావరణస్థితి

1916 సం. జూలై నెల 13-వ తేదీ.

Table with 10 columns: Location, Temperature (Max, Min, Mean), Humidity, Wind Speed, etc. Rows include various locations like Guntur, Rajahmundry, etc.

ద్వీపకల్పమునందు వాయుభారముతక గ్రహితము. బంగాళాఖాతపు లుతర తూర్పు భాగములందు జోరుగ పాల్గొనెడి. మైసూరులోకి వచ్చు ప్రధానమార్గము మామూలు కుక్కను కర్మాచరములో పగటిపూటనేడి మామూలుకంటె యధికము. దిక్కినవోట్ల మామూలుగనో తక్కువగ నీ కలదు. మైసూరులో తక్కువ వాటినివేడి మామూలుగ తక్కువ. మబ్బులు దట్టముగ పుట్టినవి. చెన్నపురికితరవాన సర్వత్ర వర్షముపడినది. కడపలో రమారమి 5 మిల్లీమీటర్ల వర్షించినది.

రాజధానియందు చాలవోట్ల వర్షించినవచ్చును.

ఆర్. ఎల్. జోన్నా వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

స్థానిక వార్తలు

ఇంగ్లీషు మెయిలు స్టీమరు:— (తెయిను ను మైన వేళకు వచ్చినయెడల ఇంగ్లీషు మెయిలుకపాటు శేషటి దినము 7 గంటలకు పంపివేట్టబడును.

మహాచక్ర వ్యాధి:— గతశనివారముతో వంత మగు వారములో చెన్నపురియందు మహాచక్ర వ్యాధివలన మరణించినవారు 7గురు. మహాచక్రము తాకినవారు 10గురు.

వక్రీకాశాపనము:— వక్రీకాశాపన విధుల ననుసరించి గుండీశ(వెన్ను) ప్రాంతానికి వత్. రంగిల్లానుగారు కొన్ని కాలితములకు, కాన్డలను యొందించి బావివై ముద్రకా యంత్రాలయముపేరు జేయబడుటవలన శివై పాత్రుడాయెను.

గీతోపన్యాసములు:— భగవద్గీత 18 అధ్యాయములను 16 ఉపవాక్యములుగా పండిత టి. లక్ష్మణారావు బ్రహ్మచారి వలన హిందూధర్మాలాడికల్ హైస్కూలులో ఈ నెల 14 తేదీ మొదలు ఆగస్టు నెల 13 తేదీవరకు ప్రతీరోజు రమ్మ సాయంత్రాలము, అదివారము ఉదయము సాయంత్రము ఉపన్యసించబడును.

ఉపన్యాసము:— రాబోవు అదివారమునాటి సాయంత్రము 6-30 గంటలకు వరకువారము వియక్కుక రను పీఠిలోని కార్పొరేషను మోడలుస్కూలు యందరములో రావుసాహెబు డాక్టరు యు. రామారావుగారు బొమ్మల మాపించుచు "పాఠశాలలోని ఆరోగ్యము"గానందు విధమును గూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

దేశీయ మహాసభ:— దేశీయమహాసభ యొక్క చెన్నపురి స్థాపితోప సంఘము రాగల దేశీయమహాసభకు సభాధికతి నిర్వాచనము చేయుటకై నిన్న సాయంత్రము మహాసభ మందిరమునందు గూడినది. ఎల్ ఏ గోవిందరావువయ్య గారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. బి. ఎన్ శర్మ, ఎన్ శ్రీనివాసశాస్త్రి, ఆరిలెజంటు, సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు మొదలగు ప్రముఖులు వచ్చి యుండిరి. సభాధిపత్యము వహించుటకై ఏనుచుండి పేర్లను పంపుట యుచితమని కొంత వివాదము జరిగిన తరువాతను నిర్ణయింపబడినది. ఆ నిర్ణయము వను సరించి ఈ క్రిందను జెప్పబడినవారు ఆహ్వాన సంఘపు యోచనకు దగినవారని నిర్ణయింప బడినది. 1 ఆరిలెజంటుగారు, 2. ఎల్. ఏ. గోవిందరావువయ్యగారు 3. ఎన్. విజయరావువారాగారు. 4. ఎన్. సుబ్బారావువంతులుగారు 5. సర్ నుబ్బిహృద్భాగ్యఅయ్యగారు. 6. మజ్రుహమ్మగారు. 7. హా. శక్తి ఇమాముగారు. దేశీయ మహాసభయొక్క చెన్నపురి స్థాపితోప సంఘసభ్యులు నిన్నటిసమావేశ సమయమునందు ఈ క్రిందితీర్మానము నామోదించిరి:— రాజప్రతినిధిగారికి ముద్రాతర కాసనమున రద్దుచేయుటకై యొకవిన్నపమును పంపవలయును. ఆవిన్నపమును బి. ఎన్ శర్మగారు, ఎల్. ఏ. గోవిందరావువయ్యగారు, క్రినివాస శాస్త్రిగారు, రంగస్వామి అయ్యగారు తయారుచేసి కార్యవిర్వాహ సభకు దెలుపవలయును.

కాకివాడ వార్తలు:— గోదావరిజిల్లా సంఘము వారు కోరిక ప్రకారము పెన్షన్ లెట్టు ఎక్కువైనను సెంటరు రాజమహేంద్రవరమునండి ములకాకొనడకు మార్పుపడెను.

తిరుమకాశి వార్తలు:— తిరుమకాశి వెన్ను జిల్లాజడ్జి హెచ్. డి. హెబ్బోలిగారి బలవంతముగ్గాచుంపి జేసిన సయ్యరు ఇన్స్పెక్షనును మహమ్మదీయు దీక్షయిన ఉరి తీయబడెను.

ఆంధ్రభాషాభిమానిసమాజము:— నెల్లూరులోని ఆంధ్ర భాషాభిమాని సమాజమువారు లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారి పురస్కారమునందు 15తేదీ శనివారమురాత్రి 9.30 గంటలకు నలభారు తిరువారాయణస్వామి బి. ఎ. గారు రచించి: ఉత్కాంఠద నాటకమును బ్రదర్శించురు.

మాశేపల్లి లోయరు సెకండరీ స్కూలు:— గోదావరి జిల్లా రాజవోలుతాలూకా మాశేపల్లి గ్రామమునందలి వాఙ్మయ సంఘమువారు లోయరు సెకండరీ పాఠశాలను నెలకొల్పిరి. జూలై నెలనుండి పాఠశాల పని చేయుచున్నది. పెద్దపట్టణం కాపురమును బోల్లబుల్లి నుబ్బారాయణుగారును చుట్టుపట్ట సున్న యటిపాక, వాడేపుట్లలి యన్నగు గ్రామములలోని కొందరుకు పాఠశాలలోరకు పాటుబడుచున్నార. పాఠశాలకు 4 నెల వరకును చుదా వసూలైనది.

సంయుక్త రాష్ట్రములలో

ఉపాధ్యక్షుని నియోజకవలు.

అలహాబాదు యూనివర్సిటీలో నలభడి జనగుట. ఆలహాబాదు జూలై 12 — నేడుదయమున అలహాబాదు పురపాలక వంతు సభలో చాల నలభడి జ 8 గి న ది. క్రొత్త సంఘము శిర్కరుకుటకు గూర్చినది చర్చనీయములలో నొకటిగా నుండెను. సాంకేతిదాయమును గూర్చి యొక్క యొక్కముగ హిందూ సభ్యులు చేసిన మావన లన్నియు నిరాకరింపబడినందున నియోజనపు ఏర్పాటులకు గూర్చియు నూతన కావనమున కనుమ్రుని లెజిస్లేటుకును ఉపాధ్యక్షునియులకు ప్రత్యేక నియోజన మొనగబడినందునను 12గురు హిందూ సభ్యులు రాజీనామా విచ్చేదరని మా. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు ఆధ్యక్షునితో తెలిపిరి. నేను కావన సభలో వరణ నామోదించినది సత్యమే గాని కావనమునందలి పృథ్విరముకు దొరతనమునా రాధారపకుమోసబరితను. దాని భావము ననువరించి పరిశోధకును. మా మావనలను నిరాకరణముగ తిరస్కరించుట ఆసమంజసమని ఆయన నడిపిరి. పిమ్మట నెహ్రూగారు యొక్క 12గురుకు రాజీనామాపత్రముల విచ్చిరి. వాని నామోదించబడుటకు కమిషనరు గారికి పంపెదరు.

నూతన కావనము శ్రేష్ఠతయమైంది గాన దానిని నే నామోదించితినిని బాతు గారనిరి.

రాజీనామాలు అలభ్యముగ నియబడినది. కావనసభలో మాతృత్వినిధి వ్యవహారముకు చక్కబరచి యుండిన బాగుండెడి దని చీనీ గారనిరి.

శీనిండులకు చింతిలుచున్నాను. రాజీనామాల నిత్యుని వారు తిరిగినియోజనము నరుగువరకును ఈ 2 నెలలను నాకు తోడ్పడెదరనిని మొదలని ఆధ్యక్షుడగుకాక్రైలు గారనిరి.

రాజీనామాల నిచ్చినవా. రందరు నొక్కసారిగా లేచి పోయిరి. ఇద్దరుహింతిలును మాత్రమే రాజీనామాల నిత్యులేదు.

ఒక ఆస్తియను ప్రాసరు రెండు బ్రిటిషు పెట్రోలు పడవలను ముంచుట.

లండను జూలై 13 — ఎక్విరాల్లివా రిట్లు తెలుపుచున్నార. ఏషియాటిక్ సరుకరియక ఒక ఆస్తియను కూర్చున రెండు బ్రిటిషు పెట్రోలు పడవలకు అపాయము కలుగజేసి వానిని ముంచెను 10 మంది చనిపోయిరి. అనేకులు తైలింబగా తీసికొనబడిరి.

ఇంగ్లీషు మెయిలు స్టీమరు.

"సాల్వేజ్" అను ఇంగ్లీషు మెయిలు స్టీమరు జూలై 13వతేదీని బొంబాయినుండి బయలుదేసెను.

బొంబాయి రాష్ట్రీయసభ.

అహమ్మదాబాదులో జలగబోవు 166 బొంబాయి రాష్ట్రీయకభకు ఎం. ఏ. జిన్నా గారు గాగ్గివనాధికతులు గా నుండుట కంగీకరించిరి.

రహస్యచారి విజయము.

లండను జూలై 11 — రహస్యచారి విజయమువలన గ్రీకు వారి అభిప్రాయములు మారుచున్నవి.

మాంటెనగో స్థితి. మాంటెనగోలో జప్తము పౌరరంధమై ఆల్బేరియా లోనికి వ్యాపించినది. ఆస్త్రియావారు సెటింట్లైపుకు పారి పోవుచున్నాగు. స్కుటారి అపాయ స్థితిలో నున్నది.

సోమునది యుద్ధము.

లండను జూలై 12:— బ్రిటిషువారి యెదుట 30 జర్మను పటాలము లున్నవనియు, రెండు కొత్తపటాలములు పెద్దను రంగమనకు కచ్చివననియు యుద్ధకాస్త్ర నిపుణులు చెప్పచున్నార.

సోమునదికి దక్షిణమున వరానువారు విజృంభించి యందుకు సాగుచున్నార. సోములోయరు రక్షించుచున్న శత్రు సైన్యము రెమెల్ల సేనాముఖు నాకర్మించినది. వెడలుపక్షిమైలు యెట్టును నీటిగుంటలుగలవు సవాజముగా బలవంతమైన యా సా సము ను శత్రువు లింకను బలకలదిరి. మంఛియత్నములు చేసినగాని ఇది సాధ్యముకాదు. ఈభయత్నము లన్నియు కొద్దినందులతో ప్రార్థయగును.

ఒక వివాహము.

లండను జూలై 12:— రెవరంకు విలియంకార్నె జన్ గారికి, జోసెఫ్ చాంబర్లెక్ దొరసానిని వివాహమునని తెలియుచున్నది.

దేశీయ తంత్రీ వార్తలు

[మాస్కోయ విలేజుకుల యొద్దనుండి]

మద్రాసు

శ్రీ పెంట్లండు ప్రభువుగారు.

మీరు ఆక్టోబరు నెలలో సంచారము ఉదకండులము నుండి బయలుదేరనపుడు ఆ నామలేలకును చేపలనుకట్టు తావులకును చెట్టివాడునకునుగూడ బహుశా కెల్లొచ్చునని తెలియుచున్నది.

మలబారులో నడిగర్భములు.

ఒక తిత్తమొక వ్యాధ్యము

కల్లికోట, జూలై 12 - మలబారుజిల్లాలో కొన్ని నది గర్భములపై మాత్తు ఒలప్పనీయక అను ఒక భాగ్యవంతుడగు సంబూక్ గలదని ఒంట గాని దీప్తిప్రకాశముగాను ఒక వ్యాధ్యుడనందు తీర్చిచేసి. వల్లంబాడు తాలూకాలో నది కిరుత్రులగుల భూములన్నియు తనవే గలవ నడిగర్భములైనను తనకు మాత్తు గలదని నిరూపించి వాదించెను. చిరకాలమునుండి నడిగర్భములపై ప్రభుత్వమువారికే మాత్తు గలదని దీప్తిప్రకాశముగాని తీర్చిచేసి ప్రభుత్వమువారు సబు కోర్టులో అప్పీలుచేసిరి. ఈ అప్పీలు తీర్పు నన్ను చెప్పబడినది. పాలనూరు తాలూకాలో నడలవైనను "కోడు"ల వైనను ప్రభుత్వమువారికే చిరకాలపు మాత్తుగలదని చెప్పి అప్పీలులో సబుజడ్జి గారు ప్రభుత్వమువారి పక్షమున తీర్పు చెప్పిరి. సంబూద్రి మరల హైకోర్టును అప్పీలుచేయ దలచుచున్నాడు.

వల్లికు ప్రాసిక్యూటరు పంపి.

ఉదకండులము, జూలై 12 - వల్లికు ప్రాసిక్యూటరు పదవికిగల రెండుభాగములుగా చేయబడింది ఆరరాధవిషయ విచారణమును ఆస్పృహగారును, సివిలు విచారణమును చెన్నపురి యందలి కలీలు వి. రామేశ్వరుగారును చూచుచున్నారు. ఇకముందు రామేశ్వరుగారు గవర్నమెంటు ప్లీడరుని పిలువబడుదురు.

మొసూరు

బెంగళూరులో వ్యభిచార గృహములు.

బెంగళూరు, జూలై 12: - బెంగళూరు నందలి వ్యభిచారగృహములకు తొలగించుటగాను పురపాలకసంఘమువారు కొంతకాలమునుండి ప్రయత్నించుచున్నాడు. ఆరు గార్డెనులు తొలగించుటకు తగిన నిబంధనల నేర్పరుపవలసినదని ఇటీవల నొక సభలో పురపాలకసంఘసభ్యులు తీర్మానించిరి.

మొసూరుపాలకు 87 వ స్మృతియను మొసూరు

నాగసిపహ 158 వ స్మృతియను 1-9-1916 వ తేదీనుండి బెంగళూరులో అయిదు జరుపబడుననియు వారి ప్రకారము వ్యభిచార గృహముల నేర్పరుచివారు క్షింపవలదుదనియును మొసూరు దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

మొసూరు విశ్వవిద్యాలయము

ఈ నెల 17వ తేదీని మొసూరు కా స న స భి మరల సమావేశమగును. అప్పుడు ప్రత్యేకసంఘమువారు విశ్వవిద్యాలయమునుగూర్చి ప్రాసిన రిపోర్టును సమర్పించెదరు. పిట్టలకా సన సభవారు విశ్వవిద్యాలయ కాసనమును చర్చించి ఆమోదించుదురు.

హెచ్. జే. డబ్ల్యు. వాకరుకు శిక్ష.

మోసము ఫోర్వరీచేసినట్లు ఇంస్పెక్టరు స్మితుగారు వాకరుమీద తెచ్చిన కేసును నేడు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఏ ఆర్. కాన్స్ టి. సి ఎస్. గారు విచారణచేసిరి. ఫోర్వరీ చేరమునకు 1 సం॥ముకు దగా నేరమునకు 1 సం॥ము కారాగృహ జాసమును రూ 200ల జూర్మానా నును జూర్మానా చెల్లించనియెడల మర 8 నెలలు ఖైదును మేజిస్ట్రేటు గారు శిక్ష విధించిరి. జూర్మానా వసూలైనచో ఫిర్యాదీకి యియ్యవలెనని గాని రెండుశతముల ఒకవారియే ప్రారంభించుట గాని మొత్తముక సం॥ము మాత్రమే ముద్దాయి శిక్ష ననుభవించవలసి యుండును. ముద్దాయి కొంచెమైన కృతకాపబడ దగినవాడు గాదు. దయాలేక్షియ లేని మోస గాడు. కపటస్వభావడగు నేషధారి. ఇట్టి నేషమున కిదియే తొలిసారిగాను. 8 సంవత్సరముల క్రిత మిత్తు బొంబాయిలో శిక్షను పొందినాడు. ఇట్టివాడు సంఘమునకు మహాపకారి గాన ప్రబల శిక్షకు పాత్రుడు. ఇతడు నెషన్ను కోర్టునకు పంపబడిదని వాడు ఇతనికి దగినంత శిక్షను జేయుటకు నాకధికారములేనందులకు చింతిల్లడని "మేజిస్ట్రేటు" గారు నడిపిరి.

బొంబాయి

మొసూరు ప్రీమరు

28-6-186 తేదీ సీమటపాలను తెచ్చుచున్న యెడల నాక ఈ నెల 12వ తేదీనాడుకాలము 5 గంటలకు బొంబాయి రేవుకు వచ్చినది.

గుజరాతి విద్యా సభ

పూనా జూలై 12: - రాజ్ షి ఆక్టోబరు మాసమున జలుగునున్న గుజరాతి విద్యాసభకు అమామదాబాదు నందలి గోఖలేసంఘమువారు చిరునలాల్ హెచ్. నెట్ల్యాగుగారి నెన్నుకొనిరి.

బొంబాయి భాగముల మార్కెటు

జూలై నెల ఏర్పాట్లను బట్టి బొంబాయి భాగముల మార్కెటు నిన్నటిదినము మాసి జేయబడినది. 8 1/2% గవర్నమెంటు ప్రత్యేకములధరలు 76 1/2 రూపాయలైనవి

బంగళాయి

కలకత్తా తుర్పుక్లబ్బు కేసు.

కలకత్తా, జూలై 12 - కలకత్తా రాజ్ ల్ తుర్పుక్లబ్బు ప్రిజర్ డ్యు, కార్యదర్శులవై. నాగేంద్రనాథతేజు తెచ్చినకేసు ఈ దినము ఇటల విచారణకు వచ్చినది.

వాది లంచముచ్చి పుత్రాంతమున కనుగొనెన్ను బాధ అను నైకిలపిల్ల రావు యలల పిలిపించబడి (కానుకీత్తు చేయబడెను. ఆతనిని స్కాటుగాన ఉద్యోగమునుండి బర్రరపు చేసిరిని అతడు చెప్పెను. ప్రతివాడు లింకేనాథులను పిలువ లేదు. వెంటనే సర్ ఎస్. సి. సింహగారు ప్రతివాడును తరపున వాదము ప్రారంభించి వాదకేసు నమోదగింది కాదనియు, కలకత్తా మైదానమునందు ప్రజలకు గల హక్కును తగ్గించుటకే వాది యిట్లుచేసెననియు, ఈమైదానముపై అధికారియి దొంత నయవారిదేననియు ఆ అధికారియవారికి ధర్మకర్తృత్వములన కలిగినదనియు వాదించిరి. బంగళా రాజధాని ప్రభుత్వము వారి కార్యదర్శి ఈ మైదానము ప్రభుత్వమువారి ధర్మకర్తృత్వము క్రింద నున్నదని కొందలు నైకిగోద్యోగులకు ప్రాసిన యాత్రమునై వాది యాధారపడెను. రెండు కక్ష వారులకును ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జలుగుచుండెను. ఒక కక్షి వారులు రెండవ కక్షి వారిని తమ స్థానములకు రానియ్యట కంగీకరింప కుండిరి. హక్కు విషయమున వాది మోడిపోయిన యెడల వానికి నష్టపోహర మియ్యవలసమే లేదు. పందెముల సమావేశములకు తనకు రానియ్యవలసిన తనకు 7000 రూపాయల నష్టమైనది తెలిపెను. పందెముల సమావేశమునుండి వాదిని తొలగించుటకు ప్రతివాడు కధికార మున్న యెడల నష్టము లేనేలేదు. నష్ట మేమైన నున్నయెడల పందెములను గుఱించిన పుస్తకమునందు వాదినిగూర్చి నోటీసు ప్రకటించుటకే మాన నష్టముండిన నుండును. వాది అట్టి నోటీసును ప్రకటించుట స్తవ్యవిధియై యున్నదని ప్రియ్య చేయవలసిన పనిని గూర్చి సింహగారు నడిచి బాదుడ్రుకున్న నైకిగోలును వాది లంచముగా నిచ్చెననిరి. వాదిపక్షమున జొరబాటుగాన వాదించుచు వాదిని పందెముల నుండి తొలగించుటకు ప్రతివాడులకు అధికారములేదనియు, 22,28 వ విక్టోరియా నిబంధనలయందు దొరతనమువారి ఆస్తిని అమ్ముటకు గాని ఇచ్చినయెటకు గాని హిందూజాత కార్యదర్శి కధికారమిడునది. హిందూజాత కార్యదర్శి ఆ ఆస్తిని అమ్ముట తప్ప ఇంకేవిధముగా ఇచ్చినయెడలను. ఆస్తిని కవులు కిచ్చినయెడలను నిబంధన క్రింద హిందూజాత కార్యదర్శి అమ్ముకమ్మును తుర్పుక్లబ్బు భూమి కవులు గాను కవులు నుండి కవులు సొమ్ము ఆడిగిన యెడల ఒక బంగారు మొహరీ నీయవచ్చునని వాదించుచు నున్నది. అట్టి భూమికి ఇట్టి ఆద్యేముకుట మాస్కోవనకు నుండును.

శ్యామసుందరి చౌదరి గారు: - ఈదినమున లేమియు నాతో చెప్పకుడు. వీనిని త్రిటిపు వార్లమెంటువారు పరిష్కరింతురు.

వాది తరపు: శ్యామసుందరి గారికి వాదము సరిపెనెనుక కోర్టువారు లేదిరి.

రివాల్వరుల దొంగతనము.

కలకత్తా జూలై 12: - కిడ్నెప్పున నాకానిర్మాణకాల యందు 40 రివాల్వరులు ఈయధ్యు వోరేయెనది. తనవారి తెలిసిన కేసుయములను బట్టిమాదగా కిడ్నెప్పున నాకానిర్మాణకాలవద్ద "కాశ్మీరీ మూస" నామయ్యు పుడే యిహోరీ జరిగినదని తెలిసినది. ఈ 40 కొట్ల రివాల్వరులు గల రెండుపెట్టెలు మాన్ టన్ కంపెనీవారికి వచ్చెను. ఒక్కొక్క రివాల్వరును

ఒక్కొక్క అటవెట్టెలో భద్రంగా పెట్టబడిన అట్టి అట్ట పెట్టెనట్టి 40 ఇటీవల ఒకనాకమున దొంగముల కనబడినది. కట్టెను హతానుసంగు కూడ అవి యుంచబడిన పెట్టె కనబడినది. తుపాకులకాని రివాల్వరులు కాని నుదురుకును సామానముల కాని హిందూజాతమునకు పంపునపుడు గానినై NOX అనివ్రాసి పంపియెడల ఇట్టి కట్టెలు చాలకలక తగ్గవలెను.

ఎలిజెను రంకునదాక్కుములు.

విశేషపు ధరలు.

కలకత్తా జూలై 12: - మెక్స్ లెయిల్ కంపెనీవారి అమ్ముకపు దుకాణములలో అలెగ్జాండ్రా ప్రెజువోస్టనా తరపున గాగ్రముకంపెనీవారు ఎలిజెను రంకునదాక్కుములను జేయబడినది. ఈ పదార్థములు బేరెక్కోక్స్ అను జర్మను నాకములకు అభివదినది. రంకునదాక్కుములకు వీరిని కొనవలెనని నిశ్చయించబడెను. హిందూజాతే ప్ర ఇతర భాగముల నుండి వచ్చినవారే యెప్పుడు నాలుపెట్టి యెప్పుడు రంకునదాక్కుములను గొరి. కొనివచ్చునా మా గ్వాపే తిద్దరే యుండిరి. మద్రాసు పాటగానలకును బొంబాయి ప్రత్తియంత్రముల ప్రతినిధికిని పోటీ వికేషముగా ఉండెను. విశేషపు ధరలకు వీరే కారణము. ఆరమెను పనుపురంగు పాటు 8-8-08 అమ్ముబడిన. డెల్టావర్మికోరంగు అన్నిరకములను పాటు. 82-12-08 మెకలిగెను. ఆమివాపనుపురంగు 50 పాటులు గల రెండుపెట్టెలు 84 రూ॥ల కమ్ముకుపోయెను. వీనిని మధుజిల్లానుండి వచ్చిన యుగ్గురు చెన్నపుర రాజధాని జరులు కొరి. వారే 112 పాటుల డెల్టావర్మికో రంగుగల 2 పెట్టెలను 7886 రూ॥ లకు కొనిరి. వారే 1250 పాటుల జరూమాపనుపు రంగును గూడ 10625 రూ॥ లకు కొనిరి. ఆంధ్రుయ్యాల కంపెనీవారు 6 పెట్టెల మెజంట్రక్రెషు రంగును 44850 రూపాయలకు కొరిరి. మెన్ క్లెటు ఆకుపచ్చ రంగును ఆకంపెనీవారే 1550 లకు కొనిరి. బొంబాయి నున్న యంత్రములవారు కార్తమిక్ రంగును 750 పాటులను 6875 రూ॥లను ప్రత్తియంత్రములవారు 100 పాటుల ఆకుపచ్చరంగును 2300 రూ॥లను కొరిరి. ఆకంపెనీవారు 1000 పాటులు 16 శేల రూపాయల కమ్ముకుపోయెను. 500 పాటుల ఆకంపెనీవారు పురంగును హోన్నుమిల్ల కంపెనీవారు 8500 రూపాయలకు కొనిరి. 200 పాటుల కాంగో ఎరువు 6 వేల రూపాయలకు అభివద్యెను. 800 పాటుల ఆరెయిక్ పనుపు 2550 రూ॥లకును, 850 పాటుల ఆకంపెనీవారు ఆకుపచ్చ 5440 రూ॥ లకును, 250 పాటుల డెయియం ఆకుపచ్చ 5575 రూ॥ లకును, 750 పాటుల కార్తమిక్ డెయి 6875 రూ॥ లకును 1500 పాటుల ఆకంపెనీవారు 25,500 రూ॥ లకును, 50 పాటుల కాంగోరీక్ సెలూ 750 రూ॥ లకును, 1250 పాటుల కార్తమిక్ పనుపు 10625 రూ॥ లకును, 500 పాటుల పెకేటిక్ గోవా 5000 రూ॥లకును 8 పాటుల వీలిరింగు 80 రూపాయలకును, 762 పాటుల కాంగో ఎరువు 19,014 రూపాయలకును 200 పాటుల మోటోరీక్ పనుపు 1450 రూ॥లకును, 6 పెట్టెల మెజంట్రక్రెషు 44850 రూ॥లకును, ఒకపెట్టె ఆల్బులీ నీలము 1350 రూ॥లకును, 161 పాటుల కమ్ము నీలము 282240 రూ॥లకును, డెల్టావర్మి 10808 రూ॥లకును, నూనపొంద మొదటిరకపునీలి 1000 రూ॥లకును, 200 పొండ్ల మెగ్నెటో ఆకుపచ్చ 8500 రూ॥లకును, 224 పొండ్ల డెయియం మెజంట్ర 6272 రూ॥లకును అమ్ము జేయబడినది.

జమయ్య: ముత్తెలు ఒకటిన్నర లక్షల విల్లర యెనది.

ఈ అమ్ముక మొత్తనివార ఇంకోక మాసపుకు అమ్ముకము వలన 2248 రూ॥లు వచ్చినవి.

మొసూరు

యొద్ద విధి.

మోసము, జూలై 12: - మోసము విషయము యొద్ద నిధియొ 500 పాటులు లాండ్సుడోవ గోగోవాని ప్రికెటులయివిధికి, 1500 పాటులు నైకిగోద్యోగ గుఱులయి విధికి 8000 పాటులు నెటులూ ఆమ్ములెగ్గు పంపుయి: నును జరుకట్టిరి.

బెల్లియ విశేషసమాచార సభ

అమ్ముకసరియందలి సి. ఎ. ఎస్. ఆలెగ్జాండ్రా ఉన్నతపాఠశాలా విద్యార్థులు ఈ నెల 10వ తేదీ బెల్లియములో అసమాములై బడియన్ను పిల్లలసహాయక సొమ్ము పోగొనుచేయుటకు కొన్ని వివోదములనుజటిపిరి. ఆ కేసును వాదిని జేయటకు వచ్చిరి. 200 రూపాయలు జమయ్యెను.

విషయానుక్రమణిక.

కాకివాడ నుండి పోలిటి, నియోగిహాజర	2
దక్షిణ హిందూ దేశ మహమ్మదీయులు—విద్య	3
చింతలు—విశేషములు, గోపాలకేశ, ఆగర్తాకు గారు	4
దేశీయ తంత్రవాదము	5
ప్రధాన వ్యాసము	
నీలిమందునకు భయము కలదా?	6
గ్రామ న్యాయస్థానములు	7
విరోధా నుహాసంగ్రామము.	
విశేష తంత్రనాటకము	8-9
విగ్రహ—విశేషములు	10
ఇంగ్లీషు తెలిగ్రామములు	11-12

ఆంధ్ర పత్రిక

1916 వ సం॥ జూలై నెల 13-వ తేది

గురువారము.

నీలిమందునకు భయము కలదా?

మహాసంగ్రామ మొకప్పుడు కలిగించినది. జర్మనీ రంగువస్తువులు లోకమునకు సరఫరా అయ్యెను. ఏదేశమునకు ఆ దేశమున రంగుల విషయ మాగించుకొనవలసి యున్నది. ఆంగ్ల భూమియంత కాంగ్లభూమి పాలుపడుచున్నది. జపాను మట్టుకు జపాను పరిశ్రమ చేయుచున్నది. అమెరికావరకు అమెరికా ప్రయత్నించుచున్నది. అందర కు ను రంగువస్తువులకు నీలిమందు ముఖ్యముగా కావలసియున్నది. ఎన్నియో రంగులకు నీలి ఉపయోగపడుచున్నది. కాబట్టి మన నీలిమందుకు కావలసినంత గిరాకి కలదు. గిరాకి యున్న ఉత్పత్తి హెచ్చించుట లోకమునకు నైజము. మనదేశమున నీలిపంట అపరిమితమై పోయినది. నీలితోట్లు, మూలపక్షి మూలుగుచుండినవి కూడ, పునరుద్ధృతము లైనవి. నీలివ్యాపారము మ్రోగి పోవుచున్నది. వ్యాపారము మిన్నముట్టినప్పుడే గడలిడలకు ఎక్కువ అవకాశము కలదు. ఇది స్వ భావసిద్ధమగు వ్యాయము. అందుచేత వ్యాపార స్థులు నిమేష నిమేషమును లోకవిక్రయాంగణమును బాగ్రతగా కనిపెట్టి పనిచేయుచున్నారు. బాగ్రత ఎల్లప్పుడు మంచిదే కాని అవసరాందో శివ మాత్రము అనర్థదాయకము. వ్యాపార విషయములలో నీ వ్యాయము మిక్కిలి యెక్కువగా వర్తించుచున్నది. ఈ నిమేషమున నున్న స్థితిని మరునిమేషమున తలక్రిందు లొనర్చుట కొక్క గాలివార్త చాలియుండును. అందు వలన వ్యాపారపు మేలు నాలోచించువారు శాంతముగా విషయ పర్యలోచన మొనర్చుట అవసరము. మొన్నటి వార్తలలో నొకటి మన నీలి మందు విక్రయాంగణమున కొంతకలత పుట్టించినట్లు వినుచున్నాము. జర్మను జలాంతర్గామి అమెరికాకు రంగు వస్తువులు దిగుమతి చేసినదట! 1800 మైళ్లు

నీటిలో ప్రయాణము చేయుట ఏమి. రంగువస్తువులను కొనిపోవుట ఏమి. అంతయు రంగువస్తువులనే. అవి యెంత యుండును. అమెరికా మూలముగా రంగువస్తువులు సరఫరా అగునెడల మన నీలి వ్యాపారముగతి ఏమి. అను మొదలయిన సమస్యలు కొంతబాధను కలుగజేయుటలో విపరీతము లేదు. ఈ సమస్యలను సూక్ష్మముగా విమర్శించినయెడల నిజము బయట పడగలదు. భయము పాయగలదు. విశ్వాసము కుదురుకొనగలదు. ప్రాత సమ్యక్ము పాదుకొనగలదు. జర్మనీజలాంతర్గామి చేసిన ప్రయాణ మద్భుతమే యగును. కాని ఇంత దూరము ప్రయాణముచేసిన జలాంతర్గామి ఒక్క ఈ జర్మనీ వారిది మాత్రమే కాదు. ఇదివరలో కనడాలో సిద్ధమైన జలాంతర్గామములు పది సముద్ర గర్భమున అగ్లభూమికి వచ్చిచేరినవి. అంతే కాదు. ఒక్క జలాంతర్గామి మొదటి పర్యాయము మిత్రమండలిని లెప్పించుకొన గలిగినది కాని ఈ యాట పాగుట మాత్రము మిక్కిలికష్టము. దొంగయొక్క బాట జయల్పడిన వెనుక కట్టువారు ఉండకపోరు. రంగులు కొనిపోయిన జలాంతర్గామి వేయి బన్నులు మోయగలది. అనగా అందులోని బరు వంతయు వేయి బన్నులకు మించరాదు. నౌకలోని మనుష్యులు, వారికి కావలసిన భోజనపదార్థములు నౌకకు కావలసిన నీళ్లు బొగ్గులు, ఇతరోపకరణములు అన్నియు నీ తూనికలోవుగ నుండవలెను. ఒక్కొక్కదాని బరువును మన మెరుగము అయిన నికరముగా ఈ సముద్రాంతర్గామి 414 బన్నులు మోయగలదని నేటి తంత్రనాటక యొకటి తెలుపుచున్నది. ఈ 414 బన్నులును రంగు వస్తువులే అడకొనినను అమెరికాకు దిగిన సరకు ఎంతో అగుటలేదు. సంవత్సరమునకు అమెరికావారికి రమారమి 30,000 బన్నుల రంగు వస్తువులు కావలయునట. మనకు నేడు కావలసిన యంతెలు వట్టి అమెరికావి మాత్రమే కావు. లోక నుంతటి వ్యాపారమునకు సంబంధించినవి కావలయును. లోకమునకంతటికిని రంగు 20లక్షలటన్నులు కావలయునట! 20లక్షల బన్నులెక్కడ, 414బన్నులెక్కడ తుదకు 1000 బన్నులైన నెక్కడ! ఇట్టి జలాంతర్గామి లెన్ని వేలు పనిచేసిన ప్రపంచపు రంగు గిరాకి తీరును? అమెరికా రంగువస్తువులు సరఫరా అగుటకైనను ఆరువందలు ఇట్టి జలాంతర్గామములు నిండి రావలయును గదా! అమెరికా కూడ నికను రంగుల వ్యాపారమున విజృంభింపలేదు. అట్లుంటచే ప్రయత్నము చేయలేదనుకొనరాదు. మనవలె అమెరికా సర్వశూన్యముగా నున్నదని భ్రమపడకూడదు. తుద కాంగ్రెసీమవలె ఒక్కరంగు కర్మాగారము లో తృప్తిపడినది కూడ గాదు. యుద్ధమునకు నుండు అమెరికాలో రంగుల కర్మాగారము పేర్కొనదగినంత పెద్దది ఒక్కటి మాత్రముండినది. కొన్నికొన్ని రంగులను కొంత కొంత వరకు చేయవలసి మరివాలుగు చిన్న కర్మాగారములుండినవి. ఈయన్ని కర్మాగారములలో నొక్కదానిలో నైనను మొదటినుండి తుదవరకు రంగులు సిద్ధమగు చుండలేదు. రంగులకు కావలసిన పాక్షిక సిద్ధవస్తువులను దిగుమతిచేసికొని ఈ కర్మాగారములు రంగులు చేయుచుండినవి. ఈ పాక్షిక

సిద్ధ వస్తువులలో ఏదో ఒక్కటి రెండు మాత్రము అమెరికాలోనే యగుచుండినవి. యుద్ధము ప్రారంభ మగుటలో కొత్తప్రయత్నములు పాడమౌచినవి. పెద్ద కర్మాగారము ఇంకను వెరిగిపోయినది. చిన్న కర్మాగారములలో నొకదాని యజమానుడు గొప్ప ఇక్కట్లు బడియు తప్పించుకొని అభివృద్ధి కనువరచి నాడు. కర్మాగారమును పెంచవలెనని అత డన్నిటిని సిద్ధము చేసెనట! అకస్మాత్తుగా ఏ యంత్రమో పెటిలి కర్మాగారము కూలుకొనినది. అతడు వైద్యాలయము చేరవలసి వచ్చినది. కాని అతనిశక్తి క్రుంగలేదు ఉత్సాహము తరుగలేదు. కార్యక్షి కారవడలేదు. బాగుపడి. తోడనే మరల అతడు పని ప్రారంభించినాడు. ఇప్పటి కొక పెద్ద కర్మాగారమును స్థాపింప కలిగినాడు. ఇతర స్వల్ప కర్మాగారములును అభివృద్ధి యైనవి. వీరెల్లరు పాక్షిక కక్య వస్తువులను పుష్కలముగా సిద్ధముచేయుచున్నారు. పాక్షికకక్య వస్తువులను సిద్ధము చేయుటకు మరి నాల్గు కొత్త వ్యాపార సంఘములు పేరైనవి ఏర్పడినవి. అనేకులు రాసాయనిక పండితులును ఇంజనీరులును ఈ పరిశ్రమకు సంబంధించి శిక్షణనందుచున్నారు. ప్రస్తుతము యుద్ధావసర వస్తువులను చేయుట వలన అమెరికా రంగు వస్తువుల వైపునకు దృష్టి మరల్చ లేకున్నది. యుద్ధ మైనదిక ప తమకు కావలసిన మట్టుకు తామే రంగులు చేసికొనగలరని అమెరికా వారనుకొనుచున్నారు. రంగుల పరిశ్రమ నభివృద్ధి చేయుటకు విస్తారతర సంతృప్త పద్ధతి అవలంబింపవలసినదను విషయము అమెరికా రాజ్యాంగ సభ వారి యాలోచనలో నున్నది. ఈ రీతిగా రంగు పరిశ్రమకు అమెరికా మిక్కిలి చక్కగా సిద్ధపడుచున్నదే కాని ఇంకను ఎంతో దూరము కార్య సరణిలో జొరబడలేదు. జపాను సొగతి విశేషము తెలియదు. కాని జపాను రుహ్యాకు యుద్ధసాగు యొదవించుట కెక్కువ పాలుపడుచున్నది. తానిది వరకు ఎరింగినపరిశ్రమలతో తూర్పువిక్రయాంగణములను స్వాధీనముచేసికొన జూచుచున్నది. కాబట్టి రంగుల పరిశ్రమ నాలోచించునప్పుడు జపానును గురించి ఆలోచించబనిలేదు. ఈవిధముగా రంగుల విక్రయాంగణ పరిస్థితులలో కొంతకాలము వరకు యుద్ధము పూర్తియగుదకు ఎక్కువ విభేదము కానవచ్చునట్లు తోచదు. రంగుల విక్రయాంగణ మొకకొంత మారినను అందులో నొక భాగమును నీలికెంజో యువద్రవముండదు. రంగులవిక్రయాంగణము మారుట స్వల్పమైనను లేవప్పుడు నీలి మందున కపాయము కలుగు ననుకొనుటకు కారణము కన్పించదు.

గ్రామ న్యాయస్థానములు.

1889-వ సంవత్సరపు 1-వ శాసనమును అనుసరించి గ్రామ న్యాయస్థానములు ఏర్పడి యుండుట మాచదువరు తెలుగుదురు. గ్రామముననబు స్వయముగా వ్యాజ్యములను విచారిం చుటకు అధికారము కలవాడై యున్నాడు. పంచాయతుల నేర్పరచుటకు పేళ్ల పట్టికలను సిద్ధముగా నుంచుకొనవలసి యున్నాడు. వ్యాజ్యదారులలో నొక పక్షమువారు పంచాయతి కోరవచ్చును.

అప్పుడు గ్రామముననున్న వందలలైన వేర్వేరులైన యుండును. వందలలైన అధ్యక్షులు గానుండి విషయములు విచారించవలసి యుండును. ఈ రీతిగా రెండు విధములైన గ్రామ న్యాయస్థానము లేర్పడుచున్నవి. గ్రామ ముననున్న మాత్రము న్యాయాధికారిగా పనిచేయు న్యాయస్థాన మొక్కటి. వందలలైన సహాయమున నాతడు తీర్మానము లిచ్చు న్యాయస్థానము రెండవది. ఈ రెండవవిధముల న్యాయస్థానముల యందును ఇరువది రూపాయలకు పైబడిన మొత్తముల విషయ విచారణజరుగుట లేదు. కాని ఇరువది రూపాయలకు పైబడిన మొత్తములకు అంగీకరించిన యెడల ఈ గ్రామన్యాయస్థానములు 200 రూపాయల న్యాయజ్యములను గూడ విచారించవచ్చును. ఈ విధముగా విభేదముచూపుట చేత గ్రామ న్యాయస్థానములను మునియొక విధముగా విభజించుటకును తోచుచున్నది. అందు చేత గ్రామ న్యాయస్థానములను నాలుగు ద్వైవిధములనుండి విమర్శించవచ్చును. గ్రామముననున్న న్యాయస్థానములు, గ్రామముననున్న పంచాయతీ న్యాయస్థానములు, ఇరువదిరూపాయల విచారణ న్యాయస్థానములు, పైబడిన మొత్తముల విచారణ న్యాయస్థానములు. మన రాజధానిలో ఏదవైవిధమునుండి చూచినను 1913, 1914, 1915 వ సంవత్సరములను పోల్చి వ్యవహరించునెడల గ్రామ న్యాయస్థానములు కొద్దికొద్దిగా అభివృద్ధియైనట్లే కానవచ్చుచున్నది. ఇట్టి న్యాయస్థానముల మొత్తము 6287 నుండి 6427 అయి, 6976 నకు పెరిగినది. ఇందులో గ్రామముననున్న న్యాయస్థానములు వరుసగా 5992; 5930; 6384 ను పంచాయతీలో చేరిన న్యాయస్థానములు 295; 497; 592 ను కలపు 200 రూపాయలవరకు విచారణ నడిపిన న్యాయస్థానములు గ్రామ ముననున్న మాత్రము 5317; 5337; 5932 కాబుంచుచున్నవి. వందలలైన యితో కూడినవి 236; 387; 423 ఉన్నవి. తీర్మానమున న్యాయజ్యముల సంఖ్యను బట్టి చూడగా చామాన్య న్యాయస్థానములలో అనగా గ్రామముననున్న మాత్రమే విచారణ చేయు న్యాయస్థానములలో నెక్కువవని జరిగినట్లు తోచుచున్నది. 1, 01, 368 న్యాయజ్యములు 1913 లో తీర్మానమయ్యెను. 1914 లో సీసంఖ్య 1,13,350 గా కనిపించుచున్నది. 1915 లో 1,36,265 నకు పెరిగినది. బెంచీకోర్టులలోని తీర్మానములు తగ్గుదలను చూపినవి. 1913 లో 1111 న్యాయజ్యములు తీర్మానమయ్యెను. 1914 లో 5201 కి మాత్రము తీర్మానమయ్యెను. 1915 లో అంకె కొంచెము హెచ్చుగానున్నది (7,722). కాని ఇది విశేషము పెంపుదల యనుకొనుటకురాదు. గ్రామముననున్న కోర్టులలో విచారణచూప న్యాయజ్యములైనను బాగుగా ఎక్కిపోయిననుట తగియుండలేదు. మిక్కిలి సామాన్యభివృద్ధియే గాని అది చురుకైన యభివృద్ధికాదు. నిజముగా ఈ యభివృద్ధి యొక్క యుపయోగమును తెలిసికొనుటకు జిల్లా మునసబుకోర్టులలోని న్యాయజ్యముల యంకెలను గూడ విమర్శించుట అవసరము. ఆయంకె అవసరమని గుంటూరు కలెక్టరు గారు సూచించినారు. కాని మాయెదుటి నివేదకములో నాయంకెలు లేవు. అయినను జిల్లా మునసబుకోర్టులలో న్యాయజ్యములు విజృంభించి పోవుచున్నవనుట నెవ్వరును కాదనజాలరు. అందుచు దినదినమును ఆడికొను విషయమే యిది. కాబట్టి గ్రామన్యాయస్థానము లెంతో యుపయోగకరము లగుచున్నవని యనుకొనుటకు ఏలులేదు. వానివలన అనవసర న్యాయజ్యములు తగ్గుచున్నవని చెప్పుటయు

తప్ప యగుదు. మొత్తముమీద గ్రామ న్యాయస్థానములు చచ్చిడి సంస్థలుగా నున్నవని తీర్మానింపక తప్పదు. సాధికారములును శాశ్వతములును నగు వందలలైన లేర్పడిన గాని ఎక్కువ ఫలము కలుగదు. గ్రామ న్యాయస్థానము లున్నవనుటకును అంకెలతో కాగితములు విడుదలకును మాత్రమిప్పటి సంస్థలు పనికి నచ్చునని మానవ్యము. ఆంధ్ర మండలములలో నీ గ్రామ న్యాయస్థానము లెంతవరకు పనిచేసిన దనియు ముందు నకు విమర్శించవలసి యున్నాము.

బనగానపల్లి సంస్థానము.

సంవత్సరము సంవత్సరమును బనగానపల్లి సంస్థానము అభివృద్ధి చూపుచుండుట సాగోషదాకయము. సంస్థానము చిన్నది. జనసంఖ్య 40,000 లకు పైబడలేదు. ఈ సంస్థానముండు ప్రదేశమును రాజధానిలో విశేష ప్రముఖ ప్రదేశము కాదు. కర్నూలు మండలము కొద్ది కొద్దిగా ప్రాముఖ్యమునకు వచ్చుచున్నది కాని ఎక్కువ ప్రముఖమని చెప్పుటకు మాత్రము రాదు. ఇట్లున్నను బనగానపల్లి సంస్థానము దినదిన ప్రవర్ధమానమై స్వదేశ సంస్థానములలో ప్రఖ్యాతములైన వాని మార్గమును ఆనుకరించు చుండుట ప్రశంసనీయుము బనగానపల్లి నవాబుగారు తమ సంస్థానమున పరిపాలన విధిమీద పరగణాల యందువలనే శాఖా విభజన మొనర్చి జరుపుచున్నారు. విద్యా శాఖ, అటవీ శాఖ, పారిశ్రామిక శాఖ, వైద్య శాఖ పోలీసు శాఖ, నిర్మాణ శాఖ, అన్ని శాఖలును బనగానపల్లి సంస్థానమునందు కలవు. వట్టి శాఖ లుండుట మాత్రమే కాదు. పనియు జరుగుచున్నది అందులో పారిశ్రామిక శాఖయందు చక్కని కార్యధిక్షి యవలంబించబడి యున్నది. నేతపని కెక్కువ ప్రాప్తావము కలిగియున్నదట. కర్నూలు జిల్లా యే జాబుఖాణములకు బ్రసిద్ధియైనది. అనేక కారణములచేత ఈ పరిశ్రమ జిల్లాలో కొంత తగ్గిపోయినది. మరల బనగానపల్లి సంస్థానమువారు దీనిని ప్రఖ్యాతిలోనికి దెచ్చివచ్చున్నారు. పాశ్చాత్య వ్యాపార సంఘములలో సుప్రసిద్ధులగు ముర్రే కంపెనీ వారు బనగానపల్లి జంబుఖాణములను ప్రశంసించినారట! ఆ గ్రా, పార్శ్వాల జాబుఖాణములకంటెను జపాను జాబుఖాణములకంటెను బనగానపల్లి జంబుఖాణములు ప్రత స్తతములని అభిప్రాయ మిచ్చినారట! ఇందున క్రాంద్రదేశము సంతసించవలసి యున్నది. కర్నూలుజిల్లా తనకే కీర్తిని బనగానపల్లి చూపినమాగ్గున అభివృద్ధిపద్ధతులలో పనిచేసినది ఆంధ్రమండలములలో నొక్కటి ఒక్క చక్కని పరిశ్రమకు పెట్టినపేరు కాగలదు. కర్నూలు జిల్లా ఏమిచేయగలదో చూడవలసియున్నాము. మునియొక పరిశ్రమకూడ ఇట్టిదే ప్రాచీనమైనదే కర్నూలుజిల్లా నివాసముగా కలిగియుండినదే బనగానపల్లి మూలకముగా ప్రశంసకు వచ్చియున్నది. అది చిత్తూరుపని. చిత్తూరుపనియను మాట చిత్తూరువునకి అవధారముగా నుండవచ్చును. కాని చిత్తూరువునకి ప్రత్యేక శాఖకు చిత్తూరుపనియని రూఢియయ్యున్నది. కర్రమీదను తోలుమీదను స్వదేశజమగు లక్ష్మరంగుతో చిత్రములు వ్రాయుట ఈపనిలో ముఖ్యాంగము. నవాబులు ఉపయోగించుచుండిన మంచపుకోర్టు. కర్రవర్ణములు, ఇతరాలంకారములు అన్నియును ఈచిత్రములతో నిండియుండునవి. ఇప్పటికిని కర్నూలుపట్టణమున నొకవీధి చిత్తూరివారి వీధియనియున్నది. అచ్చట బహుస్వల్పముగా సీపని జరుగుచున్నది. ఈ

పనితనము విశేషము మద్రాసు ప్రదర్శనాగారమున కొన్ని వస్తువులలో నిండిపోయి గతలోకమునకు చేరునట్లుగుపించుచున్నది. అట్టి కరిస్థితి గానక కాచాడు కీర్తి బనగానపల్లి సంస్థానమునకు చేరగలదని ఆనందించుచున్నారము. కర్నూలు జిల్లాము ఆంధ్రభూమియు ఈ విషయమున బనగానపల్లికి తోడుకావలసి యుండును. పనితనమును ఉగ్రదీంచిన హడలేగారు ప్రభుత్వపు సాయముకూడ దీనికి నిప్పించుట గాకయని కోరుచున్నాము. స్థానికులు మార్గముల పెంపుజూచు బనగానపల్లి సంస్థానమునకును స్వయముగా శ్రద్ధతీసికొని అభివృద్ధికి తోడ్పడునట్టి సాఫా నాధీశ్వరునకును శ్రేయంబగుగాక!

మహమ్మదీయ విద్యార్థిములు—బండికర్పలు.

మహమ్మదీయములలో విద్యార్థులు. కావున ప్రభుత్వము వారు వారి కెక్కువ సౌకర్యములు చేయవలయును. ఆందులోను మహమ్మదీయ బాలికలను గోడుబద్ధతయందుబుట్టే ప్రత్యేక మేర్పాటులు అవసరమైనవి. వారి విద్యాలయములకు తీసికొనిపోవుటకు బండ్లు ఏర్పాటు చేయబడియున్నవి. కొన్ని చోట్ల ప్రభుత్వమువారు అంతకన్ను భరించుచున్నారు. కొన్నిచోట్ల నగనాకర్ప భరించుచున్నారు. ఈ నగమున రాయపేట మెలాపురములలో రెండు విద్యాలయములును నుండుటయ్యే నొక విద్యాలయమును అట్టి సౌకర్యము ననుభవించుచున్నది. క్రతుక్రతుగా ఈ సౌకర్యము అనేక స్థలములందు కోరబడినది. విద్యాలయాధికారి ఏమిచేయవలెను నోచక ప్రభుత్వమువారిని ఈ విషయము ఉత్తమపు పాలించవలసినదని కోరవచ్చు. ప్రత్యేకముగా కారణములు స్పష్టము ప్రభుత్వము ఆలోచింతురట! అయిన పూర్వముగా గా సాక్షికముగా గారి బండికర్పలన్ని పద్ధతినిసామాన్యముగా పెట్టుకొనరట! విద్యాలయాధికారి ఈ యుత్తమపు నకుసరింపజేసరట! ఇంతవరకు సర్దుచుచేసికొనవచ్చును. కాని ఉత్తమపులో నింకొక వాక్యమున్నది. విద్యార్థుల కలిదండ్రులు దరిద్రులైనంతమాత్రమున ప్రత్యేకము ఆనుకూలమున కర్పతయ్యండరట! చాలమార్పులైనయెడల ఆలోచింపవలసి! బిడ్డలకు విద్యాలభిముఖులమీదు చేదంకె ఏమియు నెరుంగక మొరటు ప్రాప్తావముండుట కెటు లర్హుమేముగ్రహించలేకున్నాము.

నగరపాలకుల ప్రతినిధి

ఈ నగరపాలకులు స్థానిక కానరీర్యాదవధకు ఒక ప్రతినిధిని పంపుట కధికారము కలవారై యున్నాడు. ఆ స్థానమునకు ఇత్యకు టి. రంగాచార్యుల వారు నిర్వహింతులైనారు. రాతిబహుమాన పిట్టి త్యాగరాజు శ్రేష్ఠిగారు అధ్యక్షులుగా నుండిరి. కాని సమ్యక్తులు తక్కువగా వచ్చుట చేత ఓడింప బడినారు. రంగాచార్యులవారికి 19 సమ్యక్తులు దొరకినవి. త్యాగరాజు శ్రేష్ఠి గారికి 14 మాత్రమే దొరకినవి. త్యాగరాజు శ్రేష్ఠిగారు స్వతంత్రాభిప్రాయములగుట చేతకు అసీధిపెంబుగారి విషయములలో జోక్యము కలుగచేసి కొనుటచేత నగరపాలక సంఘములోని యెంపియకు సభ్యులందరు సమ్యక్తులను రంగాచార్యులవారి కిచ్చిరవవంతి కలిగి యున్నది. స్థానిక స్వతంత్రపాలక విధానమున నగరపాలక పట్టణపాలక సంఘములు స్వతంత్రతయములు. ఇట్టి స్వతంత్రతయ సంఘములలోనే విశేష భాగము ప్రభుత్వాధికారిల పుంజుబడిలో నున్నది. ఇంకను స్వతంత్రపాలకయని ఈ పంపాలనకు పేరేలేనో యగ్రము కాదు. నిర్వచనమున కనుకూలములన్నియు కలిగిన అంధ్రుల స్వతంత్రులుగా నున్నందున నిర్వహింతుడు కాలేదు. కావునను విజయము కలుగి యిది.

ఒక బ్యాంకు డైరెక్టరు కేసు

లాహోరు జూలై 12:- పూర్వము గావల్సింది పాపులరు బ్యాంకు డైరెక్టరుగానున్న గోపీచంద్ర ఆనందకు ఇదొక న్యూతి 409,467 పెనులక్రొంద అవకాశగా బిట్టుకొన బడెను. 1913 వ సంవత్సరము ఆగస్టు 4 వ తేదీన బ్యాంకులో 400 భాగములుగల దివాను చంద్ర ఆనందకు గోపీచంద్రకు తొంభాగములన్నియు 7900 రూపాయల కమ్మి ఈ మొత్తమును బ్యాంకులో తన పేరుపెనుచున్నది కోరెను. ఆ జాడేమందయు రెండువట్టి కాగితములపెనును, ఒకపోకోలుపెనును. బ్యాంకుకు పత్రముపెనును దివానుచంద్ర సంరక్షణము చేయుచు అదియు చూడవంద భాగముల బ్రాన్సిస్సు పత్రమున 500 రూపాయల యొ పూర్తిప్రాసోనీయందు 1000 రూపాయలను ప్రాసోనీయందు టిసుండి 1000 రూపాయల తీసి అదిపెనును బిట్టుకొనెను. ఆ క్రమముగా సంతకములు చేయించెనయి, భాగములనుతనకు నుటలొక నేతదని చెప్పెను. ఈ కేసు రేపుకలకు విచారింపబడును.

విరోధా మహా సంగ్రామము

ద్యుచిలాండు నౌకలో ఫిరంగులులేవని స్థిరపరుచుట.

జర్మనుల రహస్యసాధనములలో మొదటివరుసను ఆంగ్ల సేనలు పట్టుకొనుట.

జర్మనుల భావము విజయవిశ్వాసమునుండి ఆందోళనమునకు మారుట.

సతతచట్టము—(పత్రికలు ఛేదనలకు గారిని దోషించుట.)

[రైటు వన్ జస్టిస్.]

ఇంగ్లాండు

ఆర్థిక సమావేశము.

లండను జూలై 12:— పాండు ఆర్థిక సమావేశము తీర్మానములను ప్రభుత్వము రాష్ట్రానికి ఆస్తిత్వము లిచ్చి కావచ్చునని చెప్పింది.

మంత్రుల రాక.

లండను జూలై 12:— మాంటేగు లానుకు బార్ని గార్లను చదివిన వారు అవసరమని ఆస్తిత్వము లిచ్చి ఒకటిన్ను నుపరాదించెను. పరానువారి మందుగుండు సామానుల వరఫరామంత్రి తానునుగూడ ఆర్థిక మంత్రి రిబల్టు గారును రహస్య ఆర్థికమంత్రి బాక్సెగారును లండనుకువచ్చిరి.

స్మారక దినము.

లండను జూలై 12:— విమానముల దెప్పి నెట్టు వారన్ థ్రేడ్ గారి జ్ఞాపకదినమును (బ్రాప్టెనర్ల దెప్పి క్రమపుగారు ఈదినము బహిరంగములది.

మొంతుల స్త్రీ మరు

జూన్ 21వ తేదీ బొంబాయినుండి పోయిన తపాలు జాబులు నిన్నటిదిను లండనులో బట్టాడా చేయబడినవి.

వ్యావసాయక సంఘాధ్యక్ష పదవి

లండను, జూలై 12:— వ్యావసాయక సంఘాధ్యక్ష పదవి క్యాఫ్డన్ ప్రభుత్వమునకు చేరినది.

ప్రాస్తు

ఆంగ్ల రంగము

లండను, జూలై 12:— ఈ మధ్యాహ్నము ఆంగ్ల సేనాధిపతి జనరలు హేగ్ గారు ఇట్లు తెలిపిరి:— శత్రువులకు క్రొత్తపటా లములు వచ్చి మనము నూతనముగా పొందిన సామగ్రిలను ముట్ట దించెను గాని వానిని మేము తిరిగి పొందెము. మేము అడవి యందును ప్రోత్సాహమును ముక్తిగా వారు కొంత నూతనసామగ్రిని వాక్రమించుకొనిరి. మా ఖజానమునకును సముద్రమునకును మధ్యగల శత్రుస్థానములపై మేము శత్రువులను గురిపించుచున్నాము. శత్రువుల ప్రభుత్వం క్రింద గూడ మేము ముట్టదించితిమి. వివిధ ప్రాంతలకు కటాలమువారు లూనుకు ఆగ్నేయ భాగమున బలమునుబడిన శత్రు కందకములను జూన్ 20 : మునుముందుండి. అప్పుడక్కడ ఘోరయుద్ధము జరుగుచుండెను. జర్మను లనేకులు హతయైరి. నీఫోర్స్ కటాలములకు రెండు తీర్మానములు వలసి ననగా హేగ్ జోలర్న్ కెడెరుగానున్న శత్రు కందకములలో జూన్ అనేకులను హతముచేసి. అనేకులను కైదలుగ గట్టుకొనిరి.

విమాన యుద్ధము.

విమాన యుద్ధము అనేకములు జరిగినవి. మేముక జర్మను విమానమును ఛేదించెము. మన విమాన మొకటి శత్రు ఫిరంగుల అగ్ని నుండి నెలకొనినది.

వెర్దెను యుద్ధము

లండను జూలై 10:— పోలనుండి మొకవిలేఖరి వై మ్యుకత్తిక కిటుల (కానెస్. సావేజ్) వరానునాను శత్రువులను మార్కెటింగు చేసిన పంగతుల ననుసరించి వెర్దెను యుద్ధము జరుగబడినది. దానిననుసరించి సోమాయుద్ధ మిప్పుడు జరుగుచున్నది. వెర్దెను యుద్ధము మొదలు నొక గంటపేపు కందకములమీద గుండెలు జరిపి వానిని ఛేదించు ము చేసి కాంచించును. పిమ్మట వెం 15 రు ఫిరంగులు ప్రత్యేక స్థానముల మీద చిన్న గుండెలు కదలును. వాని అస

గాను సేనాధ్యక్షములు శత్రు సేనలో ప్రవేశించును. అచట ఫిరంగులను పదునూ పూర్తిగా జరిగి యుండిపో వారు ప్రధాన సేనను గూడ రావించెదరు. వెర్దెనులో నీ విధానము నిష్ఫలమై చాల నష్టమును కలిగించినది. అచట రంగము సంచించెను. ప్రత్యేకతను మానక కృత్రిమము గూడ ఎదిచాల మరతీయెదరి. జర్మను సైన్య లలో నులభోత్సాహము తీరినందుచే వారు వెర్దెనుకు ప్రవేశ శత్రువులను తలపడవలసి వచ్చినది. పరాను సేనల ప్రత్యేక సాహసములు నితరసామగ్రి నుండుటచే ప్రబలస్థానము వద్దను శత్రువులు తీవ్రముగ ఫిరంగులను గాల్పుచున్నప్పు యునుగూడ వారు చిన్న చిన్న ప్రత్యేక భాగములను గోర్చిదేయి వారొందిరి.

శత్రువుల రక్షక పంక్తి

లండను, జూలై 12:— పదిదినముల పరాక్రమముల పోరులపై మన వైద్యములు 14000 గజముల పొడవుగల శత్రువుల మొదటి రక్షక పంక్తిని పూర్తిగా నుభేదించెను. 24 కేలగజముల పొడవుగల నిలకకందకముల పంక్తియును. బలమునుబడిన రిగ్రాములును క్షీణములగు అడవులును శత్రు రక్షితస్థానములందు గలవు. ఒక్కొక్క కందకమును పట్టుకొనుట ప్రత్యేక కార్యమై యుండెను. కందకములన్నియు మనస్వాధీన మైనవి. బోర్న్స్ అడవియును జర్మనుల జయము కొంతకాలము నలుకేనిది. అడవినివలెటిని మేము మరల స్వాధీనము చేసి కొంటిమి. శరణులక్రింద పాడుకడి కట్టడముల క్రింద కనబడిన ఫిరంగులు తుపాకులకాక 6 పెద్ద ఫిరంగులను 1 నౌక లోని ఫిరంగియు ఒక పెద్ద నౌకలకు మేము దీసికొంటిమి. 7500 మంది ఖైదీలను గూడ పట్టు కొంటిమి.

పరాను రంగము.

పరాను జూలై 12:— ఈ మధ్యాహ్నము మిట్లు ప్రకటించబడినది:— సోమనది కిర్రుకల్లను విన్నరాల్లి చెప్పదగిన విశేషములేవియు లేవు. మార్క్టూ రంగమునందు శత్రువులు రెండుసార్లు మా వెండ్రెక్రావిరిగాని మా ముగ్గు కర్మ మునందు వారి ప్రయత్నములన్నియు విఫలమై నవి రాక్రిఫూమిన్ తూర్పుభాగమున జరిగిన యుద్ధమునందు విన్న శత్రువులు కట్టుకొనిన స్థానముల కొంతభాగమును మేము గెలిచితిమి. 80 మంది ఖైదీలను పట్టుకొంటిమి. లూరెయిన్ రాష్ట్రమునందు రెయిల్ రంగములో శత్రువులు విన్న స్వాధీనము కానికందకములను కొన్నిచోట్ల మేము చొచ్చితిమి.

మ్యూను నదిపై యుద్ధము.

లండను, జూలై 12:— సోమనది కిర్రుకల్లను పగటిపూట విశేషము లేవియు లేవు. మ్యూను నదికి తూర్పున జర్మనులు యావచ్చు క్రి వివరముగింది దంలూపు ఫిరంగి స్థానమున, మ్యూను అడవిని జూన్ 12. మ్యూను నదికి తూర్పున తీవ్ర యుద్ధము జరుగుచున్నది. పడమట ఫిరంగి యుద్ధము తీవ్రముగా నున్నది.

14. విమాన యుద్ధములు.

లండను, జూలై 12:— 10వ తేదీనాడు సోమనది 14 విమాన యుద్ధములు జరిగినవి. శత్రు విమానములకు పొంచిదెట్లు లుకెగిరి నెలకొనినవి. ఒకపరాను వైమానికుడు శత్రువుల లోకలోని శత్రువిమానము మందుచున్నను మరతీయగా తిరిగి వచ్చెను. సోమనది నదికి రాత్రి మన వైమానికులు అనేక స్థానములందు 220 బాబులను కేసిరి.

రహస్య

బాల్టికు సముద్రమునందు జర్మనుల నౌకలను రహస్య వారు పట్టుకొనుట
లండను, జూలై 12:— 5000 టన్నుల గల రహస్య 9000 టన్నుల గల రహస్య అను జర్మను నౌకలను రహస్య వారు బాల్టికు సముద్రమునందు పట్టుకొనిరి కో వెస్ హేగ్ నుండి తిరిగి వచ్చుచున్నది.

పాండు రోగులకు జర్మనులు.

లండను జూలై 12:— అమెరికాలో జర్మను కాన్స్ నిర్వాహకుడుగా నున్న వాను వై నాడు గారు న్యూయార్క్ లో ప్రకటించిన ఈ దిగువ విషయమును శ్రేణి కేటెటలను నుతించిరి. “రహస్య రంగమున బలహీనులను పాండు రోగులను జర్మను సైనికులు హిందెనుబర్లు, లియో పోల్టు విన్సింజుబోధ మును మున్నగు వారిచే నడుపబడి అధిక సంఖ్యాకులకు రహస్య సైనికులతో పోరుచున్నారు. రహస్య సైనికులకు బాగుగా తిండివెట్టుచున్నారు. వారి ఆహార వార్తలను ప్రత్యేకముగా జర్మనుల ఆహార వార్తలను చదివి బలవర్ధకులను నులు లేవు”.

శత్రు సేనా పక్షి.

కోవెలు ప్రాంతమున రహస్యముల విక్రమ మతిశయించుటవలన శత్రు సైనికులు రక్షహీనులుగా నున్నారని వై నాడు గారు నుడివిన విషయము ప్రకటించుచున్నది. స్థిరనదియొద్ద రహస్య సేనలను నడుపుచున్న జనరలు కేడిక్షగా రుత సేనలకు ఆయుధ సామగ్రిలు పూర్తిగా లభించువరకు కొన్ని మైళ్ల దూరముగ పోయియుండి పిమ్మట జనరలు లెనుగారి సేనలతో గలిసి శత్రువులపై దండెత్తెను. శత్రు సేనలో కొంతభాగము తెలిజ్జితము కావారుటకు ముందుండిన వారు క్రి విహీ నులై వెనుకకు పారిపోయిరి. పూర్వమున వారు గ్రామములను విస్తారముగా నున్న నిలువసామగ్రిలను దహించి శత్రువులు తిమ్మ పొటదగులకుండవచ్చుకొనిరి. రహస్య వారిట్లు స్థానము మార్చును వశము చేసుకొనుటచే కోవెలుకు పోవుటకు ఉధృతము కడకటి ప్రకృతిక నిరోధమును గూడ రహస్య వారు చాటినవారైరి.

రహస్య రంగము.

ప్రాఖ్యాత యుద్ధము.

వెట్రా గ్రామము, జూలై 12:— ప్రాఖ్యాత ప్రాంతమునందు యుద్ధము తీవ్రముగా జరుగుచున్నది. శత్రువులు మొండిగా పోరుచున్నారు. శత్రు విమానములు మన సైనిక పంక్తుల వెనుకటి బాంబులను, విమాన ఫిరంగులను ప్రయోగించుచున్నవి. ఇకర స్థానములందు మాల్మేయి యుద్ధము

ఇటలీ

విసోన్ జో రంగము

లండను జూలై 11:— విసోన్ జో రంగమున శత్రు సేనలను చీల్చుటకు జనరలు కజోర్నా గారికి సేనలను ఫిరంగులను విస్తారముగా కావలసి యున్నది కాన ఇటలీ వారు తమ దృష్టివంతము సేరంగమునకే కేంద్రీకృత మెప్పుడు చేయు గలుగుదురో అపుడానునకు విషయము కలుగగలదని ఆ రంగమున కేగిన సాంగ్రామిక చిత్రభూ వైముకత్తిక వారి సు

గ్రీసు

సలోనికా సేనలు.

లండను జూలై 10:— బాల్కన్ రంగము మాక్రి మే కాంతముగ నున్నది. కాలమనస్థితి ప్రతికూలముగా నున్నను చల్లదనమున కలిగి యుండుటకు ప్రయత్నించుటయే పలానికా లోని క్షిప్రములకు కర్తవ్యముననియే వార్త వైగా రిటికల ప్రకటించిన ప్రోటమునందలి ముఖ్య విషయము.

జనరలు వరెలు గారి విమాన సంఘాతము

జనరలు వరెలు గారు రిగంటలు విమానములలో నుండి శత్రు సేనల విగ్నాటులకు పంపించిరి నెంటుల మ్యూను పత్రికకు చిత్రభూ వార్తానెకు.

రుమేనియా

జర్మనులు-రుమేనియనులు

లండను జూలై 10:— డాన్యుబునది పరిసరరాష్ట్రముల అధికారులందఱును కలసి ఆలోచించుటకు రావలసినదని జర్మనులు పంపిన ఆహ్వానమును రుమేనియా వారు తిరస్కరించిరి యెట్లెనుండి వామువార్త వచ్చినది.

చేబల్లెరేతుగారి పుణ్యక్షేత్రము.
 బామ రెండవ క్లాసుకు తీవీయకాలమవును, బా
 యయు చివరకువలన విషయములేవీయు లేనవియు మె
 మెంటు తేను నందవ్యయం పురుషులుగావారి పురుషుల విద్య
 ల ననుసరించి బ్రాహ్మణానమయ చివరకువలన పురుషుల విద్య
 యు, ఈ కవియనువాద కూచించి విషయములను తా
 ముట్టించుగా గానాచించుమరియు, సక సమాధానము విట్టు
 నొకరలదయ్యు చేబల్లెరేతుగారు బామ మెట్టి.

నింతలు-విశేషములు?

(ఒకరు)

అనేక సంఘాలు ఇదివరకే బయటపడిరాయి అన్ని కర్ణాటకానికి అన్ని సంఘాలున్నాయి. ఒక్కొక్క వాడి వారి కొక్కొక్క సంఘం వుండి బాపన సంఘం, రాచ సంఘం, కోమటి సంఘం, నియోగి సంఘం, వైదికి సంఘం, వెలమ సంఘం, రెడ్డి సంఘం, విశ్వ బ్రాహ్మణ సంఘం, వర్మీకుల కుత్రియ సంఘం, భూస్వామిల సంఘం, తోటలవారి సంఘం, ఇంకా ఏమేమో సంఘాలున్నాయి. ఇప్పుడు కొత్తగా మరి పెద్ద సంఘం వకటి ఏర్పడుతోంది. ఏమంటారా? సంస్థానాధిపతుల సంఘం, అంటే మైసూరు, తిరువాన్కూరు, హైదరాబాదు, పుదుకోట్ల, బీకానూరు, గ్వాలియరు, ఈలాంటి సివిల్ కింగ్డమ్ల అధికారం కాన నాలుకేనే అధికారం ఇత్యాది అధికారాలు గల వారి సంఘం వకటిగాడ ఏర్పడుతుంది వీరంతా 'హేరంభాయ విష్ణు రాజాయ' అని హాటం మొదటిసారి అక్టోబరు నెల 30 వ తేదీన ఢిల్లీలో సభ చేస్తారట. ఏమి చేస్తారయ్యా వీరం తాళునీ? అంటే. ఏమిచేయాలి? ఏమిచేయాలి వీరంతాగలనీ? అంటే. చెప్పడానికింది కొంచెం. ఏమిస్థానం బాగా అభివృద్ధి గా చేశాన్ని బాగుచేస్తుందో అమర్చం కేసరబడ్డ సంస్థానాల వారు అనుసరించడం కొనసాగించడం అంటుంటే వారికి డబ్బు గీసాలి వం గా వుంటే తక్కిన వారు శత్రుబాటు చేయడం ఈలాంటి విషయ చేస్తే తాళునీ చాలాలాభం వారివారిసంస్థానాలకి చాలాలాభం కలగదాని కేసున్న అభ్యంతరంలేదు. ఇంతెందుట వీరందరూ బయటవులు. బయటవులంతా కలసి సమావేశం భాదంగా జరిగేస్తే కొండపిండి గొట్టాలన్నాని ముమ్మంబుడు. అందుకు మీరు దేశాన్ని బాగుచేసే పనులన్నీ అలాగ కలసిచేస్తే భరతమాత భావిసితి అడిగేను. బరే హుమారు!! బరే హుమారు!

* * * * *

ఈముద్రలో మనరాజానికి జనులజాగృతి మరి ప్రాప్తన మల్లీ అగస్త్య నెలలో 4 వ తేదీ శుక్రవారంనాడు అన్ని మతాల వారు అన్ని దేశాల యాత్రా చేయడానికి పెద్దరేవురచారు. అప్పడాలాగు ఖల్లీ ప్రార్థించడానికి కచేరీల వారికందరికీ నెలవులుగూడా యిస్తారు. అయితే వేళ్ళమాట. ప్రార్థనలో ఎంతసేమై అయినావుంది. సందేహంలేదు. అందులో ఈలాంటి శాస్త్రమకార్యం ధర్మ కార్యంకట్ట జనుల కలగాని ప్రార్థిస్తే భగవంతుడు విని తీరుతాడు. ఈ సంగతి అన్ని మతాలవారు అంగీకరించారు. క్రీస్తు మతంవారు. ముస్లీముల మతంవారు వీరై వైష్ణవం. వీరై వైష్ణవం. కావేయం. వీరందరున్నూ సమీకృతాల్లో ఆర్యసమాజం, బ్రహ్మ సమాజం, ప్రార్థనా సమాజం, వీరందరున్నూ కూడ ఆమోదించే వున్నాడు. ఆ ప్రార్థన అంతఃకరణయో, త్రికరణయో, మన వారందరున్నూ చేస్తే ముఖ్యంగా త్వరలో ఈ సమావేశానికి ముగింపుకలిగి మల్లీ కాంతం రాజ్యం చేస్తుంది ప్రజలంతా బ్రతుకుతారు. ఓంకాంతి కాంతి: సర్వే జనాన్ముఖినోభవంతు.

* * * * *

చెన్నై పురి రాష్ట్రసంఘంవారు గూడా సభచేసి పెద్ద భూభారిన నియామకంచేశారు. వీరి పట్టికలో ఏమిటో పేర్లు ను ఎక్కించారు. అగ్నిస్థానం అనిలిపెంటుగారికి యిచ్చారు. అంధర్దీక్షలో వున్న వారిలో శ్యావతి ను బౌ రావు పంతులుగారి పేరొక్కటే వుంది. సామెంబులలో మజరల హుకు ఇమామగార్ల పేర్లున్నాయి. భీష్ములవారు సర్ ముబ్తూబ్ య్యుగారి పేరుంది. లెక్కిన యిద్దరు గోవింద రాఘవయ్యగారు విజయరాఘవాచారి గారున్నా. వీరిలో అసలువారు ఎవరినిక నిర్ధారణ చేస్తారో ఆఖరుస గాని తెలియదు.

* * * * *

సదేవ మహ్మదీతే జట్టివెల్లిచేనే అధికారంగూడా మాకుండని కొళ్లంబువైకోర్టువారన్నారం ఏమంటారా? ఒకడొక అమ్మాయిని అపహరించాడనికేసు అయిందేమిటో అయిందేమిటో కట్టివెల్లిచేయవలసిందని వైకోర్టువారన్నారం అలు మొగనూ అందుకేమద్యంతరించాన్నారు. కాని అమ్మాయిలేదంటూ లెక్కపడలేదు. అల్లుడు త్రాగుబోతు. అందువల్ల అలాడుతాడు (బాడం) అతని కేలాగీతనని అమ్మాయి తిండికీ అంటే అలాగయితే మేమే మా అధికారప్రకారం వెల్లిచేస్తామని వైకోర్టువారు రన్నారట. అప్పుడు వారేమిటిచేసేది. కట్టికుడుకుటం టూ కన్నకల్లి గడపదాటి కెల్లిందట. ఇన్ని లంగీకరిస్తే పెద్ద లంగీకరించరు. పెద్దల కంగీకారమేలే ఇన్నలకు మనసులు కలియవు. ప్రార్థన కచ్చిన తరువాత జరిగే వెల్లికల్లి పెద్దబాధ పట్టుతుంది.

అర్ధరాత్రికే అలాగు కొంపలో మారామేరూ, అంటే. సాధువులం మేం కమారాధన కొచ్చామన్నాడట ఎరరా? వీవరా? ఉంటాయి 40 ఏండ్లు ఉమ్మగంతులా వున్నాడు రక్కలుచెడలిగాయ అటుడలేచాడాయో! అంటే అనొచ్చు కన్నంబారే గట్టిదాటాచ్చు అందు కొనం కామయినట్లుకాకం కప్పుకొచ్చాడు అదాల్లాంతా మేలుకుండడంచాక అలాపోలో అంటే అంతామూగి ఆసాధుగారి పిల కట్టకుంటే "అరే మాకీ ఆకలయ్యాంకి వచ్చాం సాధులం" అన్నాడట అంటేమివైతూ అమాన్తంగా పట్టుక పోయి కొట్టపడేశారు. కరుణపరిశ్రమైన సాధునామం ఎంత పాడైంది ఈకర్తరా?

భామిలిపిట్టి కేసులు:— రెవల్యూటారు దగ్గి రాలిపోని భామిలిపిట్టి కేసులన్నింటిని కేసులయ్యలకు మరలన్నవూ ప్రకటించినందు 16 వ తేదీ 8:30 1 కంటకు మోచర్ల రామ చంద్రుని వుత్తరలు వి ఎ, వి ఏ, గారి యధ్యక్షత కింద జరుగును. కొంద కంటకుయ్య, జయంతి రామయ్యవంతులు చిరుమామిళ్ల కేసులారామయ్యవంతులు, కొండమిడి కిర్రా మయ్యగార్లు కేసులుం దుపర్యక్షించెదరు.

Bombay

Guzrat Educational Conference.

POONA, July 12. The Gokhale society of Ahmedabad has elected Mr. Chimanlal H. Setalvad as President of the Gujrat Educational Conference, which is to be held in October at the time of the Provincial Conference.

Burma.

The Burma Mines. Incredible Output.

RANGOON, July 12. An interest account was given of the operations of the Burma mines at Namtu by the Resident Engineer on the occasion of the opening of the Residential Club the other day. He at the outset referred to the extraordinary rapid growth of the company's operations in suits not only of local adverse conditions but also of the present world's crisis he pointed out how the company set to increasing the lead production at the outbreak of the war when other British smelters had closed down and said that at present the capacity of the plant was three times greater than at the outbreak of the war. He also touched upon the bearing of the present work of the future which was that the company would be in a position to compete with other producers at the close of the war. The present work was two fold; (1) production of lead an essential munition of war and (2) efficient choice of installation of a very large amount of equipment for future operations. Lead and zinc contents of the present reserves were equal to about four years consumption of the United Kingdom and silver contents equal to about nine times the total annual production of the whole of Cobalt Ontario, Canada silver production.

United Provinces.

Moslem Electorates in U. P. Scene in Allahabad Municipality.

ALLAHABAD, July 12. An extraordinary scene took place at the meeting of the Allahabad Municipal Board this morning. One of the subjects on the agenda was the consideration of the proposed constitution of the new board. The Hon'ble Pandit Motilal Nehru informed the Chairman that, as self-respecting men, twelve Hindu members had decided to resign, as they felt they could not continue when Government had rejected all their reasonable proposals with regard to the constitution and distribution of seats, and also as a protest against the principles of the new Act and the Jehangirabad clause about separate Moslem electorates. Pandit Motilal said he acknowledged that he had supported the amendment in the Council, but it was quite possible for the Government to work the Act in the spirit and not the letter of the law. He protested against the summary rejection of their proposals.

Twelve Hindu members, led by the Hon'ble Pandit Motilal Nehru, then tendered their resignations, which will be forwarded to the Commissioner for acceptance. Mr. Baque Khan said that the new Act was a very just one, and he supported it.

Mr. Chien remarked that the protest was rather belated, and it was the duty of their representative on the Council to have remedied matters.

Then Mr. Crosthwaite, the Chairman, said he was sorry at what occurred and he hoped the members who did not resign would help him loyally in carrying on the work during the next two months before the general election.

The members resigning then walked out in a body. Two Hindu members only have not resigned.

Sind.

Karachi Port Trust.

KARACHI, July 12. The Karachi Port Trust decided to invest nine lakhs of rupees in the Government of India's new four per cent conversion loan with conversion rights for nine lakhs of half per cent paper, at present held by the Port Trust.

Mysore.

Control of Brothels.

BANGALORE, July 12. The question of controlling brothels in Bangalore city had been engaging the consideration of the Municipal Council for some time past, and at a recent meeting the Councillors resolved to request the Government to en-

force the necessary regulations to help in checking the evil. The Government have now ordered that from the first of September Sections 37 of the Mysore Police Regulations and 153 Mysore Municipal Regulation, which relate to the matter, would come into force in Bangalore City. These sections provide for the punishment of those keeping houses for brothels in Municipal limits.

Mysore University

BOMBAY, July 12

At the next meeting of the Mysore Legislative Assembly, which takes place on the 17th instant, the report of the Select Committee on the Mysore University Bill will be presented and the Bill will be further discussed and passed.

Sentence on H. J. W. Walker

A Hypocritical Imposter and a Heartless Cheat

BANGALORE, July, 12

Mr. A. R. Cox, I. C. S., District Magistrate, Civil and Military Station, to-day disposed of the case in which Inspector Smith presented H. J. W. Walker on charges of cheating and using a forged document. The Magistrate convicted the accused and sentenced him to one year's rigorous imprisonment on the charge under forgery and six months for cheating, and to pay a fine of Rs. 200, or in default to undergo additional three months rigorous imprisonment. The fine if realised to be paid to the complainant, the sentences to run concurrently.

In the course of his judgment Mr. Cox, after setting out the facts of the case, stated that it was difficult to have the slightest sympathy for the accused and said that his deed in the present case showed him to be a hypocritical imposter and a heartless cheat. That he was no novice in that course of misbehaviour was seen by the fact admitted by him that he was only three years ago convicted of forgery and cheating by the Presidency Magistrate, Bombay. The Magistrate considered the accused was a danger to society and that he should be given exemplary punishment. After mentioning the sentence, the Magistrate incidentally referred to the decision of the Madras High Court in the criminal revision case No. 775 of 1915 as justifying his imposing the sentences. Had it not been for that the learned Magistrate stated he should have committed the accused to the Sessions Court, considering his powers inadequate. In conclusion Mr. Cox commended the services of Inspector Smith in this case.

BRIEF TELEGRAM

The Mail which left Bombay on the 21st June was delivered in London yesterday.

It is proposed that H. E. the Viceroy should open the Rangoon Arts Exhibition on the 4th December.

The English mail steamer "Salsette" will sail on Monday afternoon the 17th July from Bombay.

The Hon'ble Mr. M. A. Jinnah has accepted the president of the 16th Bombay Provincial Conference to be held at Ahmedabad.

Owing to the July settlement the Bombay snare market was closed yesterday. 3½ per cent Government paper has declined to Rs. 76-8-0.

THE P. and O. mail steamer "Mandala" with the outward mails of the 23rd ultimo, arrived in Bombay harbour at 5 P M yesterday evening.

His Excellency Lord Pentland in his October tour on his way down from Ootacamund will probably visit the Anamalais, the fishing stations, and Chettynnaad.

The Nawabs of Loharu and Dujana have generously placed 45 and 30 camel drivers respectively at the disposal of the Officer Commanding 71st Camel Corps, Ferozepur, for service in connection with the war.

A Press communique states:—"The press communique dated the 17th December 1915, announcing that tobacco may be exported to Holland without the necessity for consignment to the Netherlands Oversea Trust is hereby cancelled.

A public meeting of the citizens of Rangoon will be held at 5 p. m. on the 4th August at the Jubilee Hall to mark the entry of the third year of war. A resolution identical with that passed at the last year's meeting will be proposed and adopted.

LATEST TELEGRAMS

A German Submarine Fires on An Undefended English Harbour

LONDON, July 12

Field Marshall French reports that at half past ten yesterday evening a German submarine appeared off the small undefended port of Seaham Harbour, approached within a few hundred yards of the town and fired some thirty rounds of shrapnel from a three inch gun. Twenty rounds fell in the direction of Daltonledale and a dozen in and about Seaham colliery. A woman who was walking in the colliery yard was seriously wounded and died in the morning. A house was struck by a shell. There were no other casualties or damage.

Life of Parliament To be Prolonged.

LONDON, July 12

In the Commons to-day Mr. Asquith said that the life of Parliament must be prolonged to a certain extent owing to the impossibility of getting the register ready by September 30th. This question and the Parliamentary Franchise had been discussed in the Cabinet but they had raised questions of grave difficulty for which the Cabinet was unable to find an adequate, uncontroversial solution. Therefore he proposed to ask the House to appoint a Select Committee which should not include members of the Cabinet.

THE GREAT WAR.

Germans' First System of Defence Captured.

THE "DEUTSCHLAND": DECLARED AN UNARMED VESSEL.

German Peoples' Outlook: From Optimism to Anxiety.

AMENDMENT BILL: DEPUTATION TO MR. CHAMBERLAIN.

[Reuter's Agency.]

France.

Enemy's Front System of Defence Captured.

LONDON, July 12.

General Haig reports that after ten days and nights continuous fighting our troops completed the methodical capture of the whole of the enemy's first system of defence on a front of 14,000 yards.

A Great System of Defence.

The German defence system consisted of numerous continuous lines of fire with support reserve trenches extending to various depths ranging from 2 to 4 thousand yards including 5 strongly fortified villages and numerous heavily wired and untrenched woods and a large number of immensely strong redoubts. Capture of each of these trenches represented an important operation. All are now in our hands. German success in Trones Wood was of short duration as we recaptured nearly the whole wood. Apart from guns hidden in debris we captured in these operations 26 field guns, one naval gun and a heavy howitzer. The prisoners exceed 7500.

Enemy Regains Ground in Mametz Wood.

General Haig says:—This afternoon that the enemy largely reinforced strongly attacked our new positions at several points but were beaten back except in Mametz Wood and Trones Wood where they regained some ground. We are actively bombarding enemy's positions between the main battlefield and the sea. We also raided the enemy's front line. A party of Irish Fusiliers penetrated strongly held trenches southeast of Loos remaining for twenty minutes during which heavy fighting took place. Many Germans were killed. Two companies of Seaforths after stiff fighting penetrated trenches opposite the Hohenzollern killing many of the enemy bombing dug-outs and taking prisoners. Many aerial combats occurred. We destroyed a German machine and one of ours was brought down by gunfire.

Fierce Bombardment on the Right of the Meuse.

PARIS.—The Communique says:—The Day was comparatively quiet on both banks of the Somme. The Germans on the right of the Meuse after several fruitless and costly attempts gained a lodgment in Damloup Battery and some elements of our line in Fumes Wood. Very fierce bombardment continues on the right of the Meuse and a moderate cannonade on the left of the Meuse.

Fourteen Combats in Air.

There were fourteen combats in air in the Somme region on the 10th instant.

220 Bombs Dropped.

Our enemy machines were badly hit by machine guns and dived abruptly. A French Pilot brought back a burning machine into our line and landed in safety. Our air squadrons dropped 220 bombs on various stations on Monday night.

Paris Economic Conference's Resolution.

In the Commons Mr. Asquith stated that the Government had approved the resolutions of the Paris Economic Conference.

Tactics of the Battle.

LONDON, July 11.—The Paris correspondent of the "Times" says that the tactics of the Verdun battle were inspired by the lessons of the last big French offensive in Champagne. The lessons of Verdun in their turn inspired the tactics of the Somme. After heavy artillery had pounded the trenches for an hour it ceased fire. Then the "75's" plastered the approaches to a selected slice of trench with shrapnel, under cover of which the trench-raiding party advanced, and, if the artillery damage was sufficient, summoned the main body. At Verdun this plan proved a costly failure, but the Verdun front was smaller and naturally, and artificially better fortified. Moreover, the falling quality of the German troops rendered massed attacks necessary, whereas the moral of the French infantry was sufficient to enable them to advance in scattered formations against the strongest positions under the heaviest fire.—("Pioneer.")

Outlook of German People.

LONDON, July 11th.—The "Daily Telegraph's" Rotterdam correspondent says that the outlook of the German people has changed in the last four days from one of confidence to one of deepest anxiety. It was first believed the Western offensive had failed since the German line remained unbroken. Now the whole country is suddenly awakened. It is not only the general public that is alarmed, but in Government and higher military circles at Berlin the future is regarded, if not with gloom, at least with serious forebodings. The correspondent mentions various signs that the public are being prepared for bad news. The censorship no longer prevents discussion of the food question. Pessimistic harvest reports are published.

The "Daily News" correspondent at Rotterdam wires to the same effect and quotes Major Morant as writing that in the west, as everywhere else, the greater question for us is the staving off of a decisive defeat.

"Pioneer."

Anaemic Germans.

German-American Propagandist's Description.

The German-American propagandist Von Wiegand, in

a despatch published in New York, is permitted by the German censor to refer to the thin "anaemic line of Hindenburg. Leopold, Linsingen and Bothmer fighting against almost overwhelming odds. The Russians are well fed, whereas the Germans' food is lacking in strength-giving properties."

The Thin Enemy Line.

The development of the Russian attack in the direction of Kovel bears out Wiegand's description of the thin enemy line. The Russian General Kaledine, commanding on the Styr, withdrew his troops a few miles till he was amply supplied with munitions, and then struck a blow in conjunction with General Lesh further north, from which the enemy, weakened by sending reinforcements southwards to oppose Lechitzky, reeled and soon fled in disorder, burning villages and huge supplies of stores to screen their retreat. The passage of Stokhod takes the Russians across the last natural obstacle to Kovel.

Germans Driven out of the Trenches Newly Occupied.

PARIS:—This afternoon's communique says:—The night was quiet on both sides of the Somme. Two German attacks on Morthomme completely broke down under fire. A night attack east of Fumin Wood enabled us to retake part of the ground occupied by the enemy yesterday. We took eighty prisoners. We drove Germans out of the Somme sections of the trenches at Reillon in Lorraine in which they gained a footing yesterday.

The Somme Operations.

French experts estimate that over 30 German divisions are facing the British, and that two fresh divisions from Germany are attacking Verdun.

The French are now preparing for the second part of their offensive south of the Somme. They are in contact on a front of three miles and a half with the enemy's last line defending the Somme Valley, which is three-quarters of a mile wide and is bordered with ponds. The Germans have strengthened this, naturally powerful position by bridgeheads. Therefore, it can only be reduced by operations demanding preparation. It seems that these operations, says a French semi-official report, will be carried out in a few days.

Great Britain.

Allies Ministers Arrive in London.

LONDON, July 12.

The French Minister of Munitions M. Thomas and the Minister of Finance Mr. Ribot and the Russian Minister of Finance M. Bark have arrived in London.

Cabinet Changes.

A Bill to Declare Re-election Unnecessary.

LONDON, July 12.

Mr. Asquith introduced a Bill to make the re-election of Messrs. Lloyd George and Montagu unnecessary.

President of the Board of Agriculture.

LONDON, July 12.

Earl of Crawford has been appointed President of the Board of Agriculture.

A Memorial to Lieut. Warnford V. C.

LONDON, July 12.

Lord Derby unveiled a Memorial to Flight Lieut. Warnford V. C. at Brompton Cemetery to-day.

Amendment Bill.

London Protest.

LONDON, July 12.

The Deputation from the London Chamber of Commerce consisting of Messrs. C. C. McLeod, J. M. Dick and W. K. Eddis visited Mr. Chamberlain yesterday on behalf of the Indian Chambers to protest against Clause two of the Government of India Act Amendment Bill. The Deputation urged that the Bill should not be sanctioned by the Imperial Government until much greater consideration had been given to the views of the Indian community, and that the words to which exception were taken should be withdrawn from the Bill and made the subject of a separate measure after reference to responsible bodies in India and full consideration by them of the proposed alteration.

The Secretary of State's Reply.

LONDON, July 12.

Mr. Chamberlain replied that he was unable to withdraw Clause Two. Its withdrawal would effect much legislation to which no exception was taken and which, the deputation agreed, was necessary or harmless. Referring to objections arising from the Moment case, he pointed out that the Indian Government had already issued a communique expressing its willingness to reconsider the Burma Act in the light of recent criticisms. He had been impressed by what the deputation has said, and undertook to examine carefully their suggestions. He trusted that a solution would be found, which would secure the Indian Government the necessary powers whilst protecting the community against their abuse in the manner feared by the Deputation.

TELEGRAMS.

Cotton Exports from India.

LONDON, July 12.

Replying in the Commons to Sir George Toulmin. Mr. Chamberlain gave a return showing that exports of raw cotton from India to Japan, Italy, United Kingdom, China and Spain had largely increased since the war. He said that he would be glad to give Sir George detailed information regarding efforts which were being made to increase the cultivation of long-stapled cotton in India.

British Petrol Drifters Sunk.

LONDON, July 12.

The Admiralty reports that an Austrian cruiser sank 2 and damaged to British petrol-drifters in the Adriatic. Ten were killed and nine wounded and several were made prisoners.

Mrs. Joseph Chamberlain Engaged.

LONDON, July 12.

The engagement is announced between Reverend William Carnegie and Mrs. Joseph Chamberlain.

Russia.

Fighting in Stokhod Region.

LONDON, July 12.

PETROGRAD.—The Communique says:—Fighting continues in the Stokhod region, the enemy striving desperately. His aeroplanes were flying behind our lines dropping numerous bombs and using machine guns. The situation elsewhere is unchanged.

Russians Capture German Ships in Baltic.

LONDON, July 12.

A telegram from Copenhagen states that the Russians in the Baltic have captured the German steamers "Lisabon" and "Worms" of five thousand and nine thousand tons respectively.

Italy.

The Isonzo Front.

LAHORE, July 12.

LONDON, July 11th.—The "Times" military correspondents who have visited the Italian front, is of opinion that General Cadorna needs only superior force and guns to break the Isonzo front. He will succeed when circumstances permit the devotion of his whole attention to this front.

BALKANS

Salonika Forces Keeping Cool.

LAHORE, July 12.

LONDON, July 11th.—The Balkans are the only stationary front. Mr. Ward Price's latest report seems designed to convey the impression that the Salonika forces' sole concern is for keeping cool despite the weather.—("C. and M. Gazette.")

General Sarrail in an Aeroplane.

The Central News correspondent says that, according to a Salonika telegram, General Sarrail spent five hours in an aeroplane inspecting the enemy's dispositions.—("C. and M. Gazette.")

Roumania and the Teutons.

LAHORE, July 12.

LONDON, July 12.—A Berne wireless message says that Roumania has refused a Teuton invitation to a conference of the Danubian powers.—("C. and M. Gazette.")

Austria.

Violent Scenes in Hungarian Parliament.

LONDON, July 12.

A Milan telegram states that violent scenes have occurred in the Hungarian Parliament arising from opposition attacks on incompetent Austrian commanders.

United States.

Other Submarine Cargoboats.

LONDON, July 12.

AMSTERDAM.—The "Vossische Zeitung" states that the "Deutschland" is one of several submarine cargo boats being built by a company formed by the North German Lloyd and Deutsche Bank. The paper states that another christened "Bremen" has left the harbour.

The Tonnage.

LONDON, July 11th.—The "Times" New York correspondent says that, according to her bill of health, the "Deutschland's" net tonnage is 411.

Cargo 375 Tons not 1000 Tons.

An Admiralty Official stated in an interview that a message had been received showing that the Cargo of the "Deutschland" was 375 not 1000 tons.

Declared an Unarmed Vessel.

WASHINGTON.—The Treasury Department has advised the State Department that the "Deutschland" was an unarmed freight carrier which cannot be converted for offence without extensive structural changes.

British and French Embassies Representations

WASHINGTON.—The British and French Embassies have represented to the State Department that the "Deutschland" is potentially a warship though designed as merchantman.

Intercession Day.

DELHI, July 12.

FRIDAY, the 4th August, has been appointed a day of intercession in connection with the war, and requisite informal facilities will be given to all Government employees who desire to attend any special religious service which may be held on that day by Christian or other communities, either by the temporary closing of offices or by granting leave of absence to the persons concerned to during the time occupied by the service.

INDIAN TELEGRAMS.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, July 12. The following telegram, dated the 3rd instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The Allies continue to profit by the combination which they have established between their offensives in France. The weather has been unfavourable to progress, but on the 8th a useful joint offensive was carried by the British and the French, the British capturing the Trones wood and the French Hardecourt village. A strong German counter-attack in mass completely broke down under the British and French fire, and the enemy retired in disorder. A similar attack on the 9th also failed. The Allies are settling down to a process of pressing the enemy systematically and by assured stages. Guns are playing a much larger part than in any previous British offensive, but with systematic pounding day by day and unremitting expenditure of shells rather than with single artillery concentration leading up to one supreme infantry attack, the French plan, gradually shouldering their way forward, is being carried out with a sureness which clearly proves their mastery over the enemy. They captured the village of Blaches, less than a mile from Peronne, after carrying a German position on a front of three miles.

There was no infantry action before Verdun, but uninterrupted bombardment towards an attack in the near future partly in consequence of the Anglo-French offensive and partly owing to the new Russian offensive.

In the north the Austro-Germans have been unable to support the centre and have now suffered a severe defeat and the Russians are advancing towards Kovel. The enemy is retiring in great disorder. The Russians have occupied Kachovka and Gulevitchi on the Stokhod, only 22 miles from Kovel and have smashed in the enemy front over a distance of 30 miles capturing 12,000 men and 45 guns. They also achieved success in Southern Galicia, having, after very violent fighting, occupied Dalatyn, an important railway junction, and captured depots of war material at many points.

The Russians are thus steadily turning the right flank of the main Austrian army in Galicia. On the northern portion the Russian front position is stationary. The combat south-east of Lake Archtech is losing its intensity. The enemy launched furious counter-attacks east of Boranovatch, and desperate fighting continues there, but the general situation remains unchanged.

The Italian counter-offensive is progressing. The Italians advanced in the Upper Astice valley and in the mountains north and south of Val Sugana.

Ruling Princes' Conference at Delhi.

SIMLA, July 12. An informal conference of ruling Princes and Chiefs will be held at Delhi on the 30th October and the following days for the discussion of certain matters connected with their States.

Calcutta.

The Calcutta Turf Club Case.

Counsel's Addresses.

CALCUTTA, July 12.

The hearing of the suit brought by Nagendra Nath Dey against the Secretary and Stewards of the Royal Turf Club was resumed to-day at the High Court, before Mr Justice Chaudhuri.

Budhu, riding boy, who was alleged to have been bribed by the plaintiff, was recalled and re-cross-examined. He said that he was dismissed by Scott.

The defence did not call any other witness, and Sir S. P. Sinha at once addressed the Court on behalf of the defendants, as he had already addressed the Court at some length in opening his case. He proposed to enumerate the grounds on which the plaintiff's case must fail. First, the plaintiff's case was not a "bona fide" one brought to vindicate the right of the public with regard to Calcutta Maidan. The second point was with regard to the plaintiff's title. It was admitted that properties were vested in the Crown but there was a trust. It was not established who created that trust. The plaintiff relied on a letter from the Secretary to the Bengal Government to some military authorities, where it was said that the Calcutta Maidan was held in some sort of trust. That was the correspondence between the two parties, each seeking certain benefits to the exclusion of the other. It was not a good title. That was the first part of the case. The second part was the claim for damages for libel. If the plaintiff failed in the first part any claim for damages founded on his exclusion necessarily failed. The plaintiff put down Rs. 7,000 as damages in respect of the exclusion from the race meetings. If the defendants had power to exclude him for the race meetings, then that portion of damage failed. The next was damages for defamation by the publication of a notice in the Racing Calendar. One notice was that the plaintiff had been warned off, and the second was that any person carrying on betting transactions with a person warned off would be immediately excluded. The second notice did not refer to the plaintiff. The first notice meant that the plaintiff had been guilty of conduct which the stewards considered improper and which they were entitled to penalise by warning him off the Race Course. It did not mean that the plaintiff had been guilty of improper conduct. It meant that he had done something or omitted to do something which the stewards considered wrong under the rules. Even if the notice could be held defamatory, the publication was privileged, as it was the duty of the stewards to publish the fact that he was warned off.

Continuing Sir S. P. Sinha said that the Turf Club had certain functions to perform towards such portion of the public as took part in racing, and the club had entrusted those duties to a body of gentlemen called the Stewards of the Turf Club. Under their rules it was the duty of the Stewards to make enquiry into such matters as affected

discipline and purity in matters of racing and to publish their decision in the Racing Calendar so as to bring it to the knowledge of those persons who took part in racing that some particular men were dangerous to deal with in matters of racing. In conclusion, Sir S. P. Sinha submitted that on the facts His Lordship could not but come to the conclusion that the bicycle did not pass from the plaintiff to the riding boy as a sale but as a bribe, and therefore the publication was in no way libellous, nor could the Turf Club be mulcted in damages.

Mr. Jorab, for the plaintiff, urged the right of the plaintiff to free access to the Race Course and said that the defendants were not entitled to exclude him. He said that 22 and 23 Victoria authorised the Secretary of State simply to "sell and dispose" of the property of the Crown. The Secretary of State might dispose of a property by way of sale and in no other way. It limited the power of the Secretary of State to a sale without giving him power to lease. Counsel next submitted that the so-called lease of the Turf Club was not a lease. There were necessary elements in every lease; first, the right to the exclusive possession, and second, a certain term for a number of years or for a fixed period. Their lease states that the rent of the portion of maidan was only one gold mohur a year, if demanded. That was a ridiculous rent for such a valuable property.

Mr. Justice Chaudhuri:—That is not a matter which I can go into: You had better represent that to the British Parliament. (Laughter).

After dealing with various clauses of the lease Counsel submitted that the Turf Club had no right to keep out any member of the public from any part of the Race Course. The plaintiff was entitled to have access to the whole of the land and every part of it, and was also entitled to use it. Counsel then dealt in detail with the right of the public to the use of the Calcutta Maidan, and had not concluded when the Court rose.

The Theft of Revolvers. Further Details.

CALCUTTA, July 12.

In connection with the mysterious disappearance of forty revolvers at Kidderpore Docks, from further information that has been received, it appears that the theft of weapons probably took place while the S. S. "Castle-moor" was lying at the jetties of Kidderpore Docks. Two cases, each containing 40 Colt's revolvers, arrived for Messrs. Manton and Co. Each revolver, it is said, was enclosed in a cardboard box, and forty such empty boxes were subsequently found in a hole of the ship. An empty packing case found its way with a full one to the Custom House, where the theft was discovered. It is thought, that if all packages containing arms and ammunition of any description imported into India are classed as "X O X" packages and placed in a strong room of the vessel the chances of their disappearance would be reduced to a minimum.

Fabulous Prices for Aniline Dyes.

German Dyes sold by Auction.

CALCUTTA, July 12.

Considerable excitement prevailed this afternoon at the exchange sale rooms of Messrs. Mackenzie Lyall and Co., when they sold by auction 118 cases of assorted aniline dyes, 7 casks and 4 drums from S. S. "Bareinfels" under instructions from Messrs. Graham and Co., auctioning on behalf of the Alexandra Prize Court. The sale was restricted only to consumers and professional dyers of whom there were a good many present from all parts of India. It is interesting to note that men from outside Calcutta figured prominently among the bidders and buyers. Bombay cotton mills, E. D. Sassoon Mills, Bombay, and a few Madras firms from Madras in South India, (a big dyeing centre), Messrs. Andrew Yule and Co. and the national tannery, Calcutta were among the chief buyers at to-day's sale. Among the buyers there were only two Marwaris. There was a brisk business and keen competition between the Madras and the representative of the Bombay Cotton Mills, who were mainly responsible for driving up the price. Auramine yellow was sold at the lowest price i. e. Rs. 8-8-0 a lb., while of all the kinds delta purpurin went for the highest price of 32-12-0 a pound. The first lot, containing 2 cases of 50 lbs each of auramine yellow, was bought for Rs. 850 by the three Madras firms from Madras. The same buyers also bought a case containing 2 drums of 112 lbs of delta purpurin, which fetched the highest price of 32-12-0 for Rs. 7336. 1250 lbs of curcuma yellow was bought by the same buyers for Rs. 10,625. Six casks of magenta crystal were taken by Messrs. Andrew Yule and Co. for about Rs. 44,350 at the rate of Rs. 16-8 a lb. The same company took also 100 lbs of macichite green for Rs. 1550. The Sassoon Mills, Bombay, purchased 750 lbs of carthamine pink for Rs. 6375. The Bombay Cotton Mills bought 100 lbs of examine green for Rs. 3300 and also 150 lbs of navy blue shade for Rs. 1725. One thousand lbs of oxamine yellow were sold for Rs. 16,000. Hoare Miller and Co. bought 500 lbs of oxamine yellow for Rs. 3500. Two hundred lbs of cango red were sold for Rs. 5000. Briefly, the following kinds of dyes were sold for the prices noted against their names in one or more lots:—300 lbs of auramine yellow for Rs. 2550. 350 lbs of oxamine green for Rs. 5450. 250 lbs of diamond green for Rs. 5675. 750 lbs of carthamine pink for Rs. 6375. 1500 lbs of oxamine yellow for Rs. 24,500. 50 lbs of carvoline blue for Rs. 750. 1250 lbs of curcuma yellow for Rs. 10,625. 500 lbs of palatine rose for Rs. 5000. 3 drums of blue paint for Rs. 30. 762 lbs of cango red for Rs. 19,014. 200 lbs of metanil yellow for Rs. 1450. 6 casks of magenta black for about Rs. 44,350 at the rate of Rs. 16-8 a lb. 1 cask of alkali blue black for about Rs. 1350 at the rate of Rs. 8 a lb. 161 lbs of blue black for Rs. 2822-4. 336 lbs of delta purpuri for Rs. 10,808. 100 lbs of first blue for Rs. 1,500. 200 lbs of malichete green for Rs. 3,500. 224 lbs of diamond magenta for Rs. 6272. The sale proceeds amounted to a little above one and half lakhs of rupees. After this sale was over 28 kegs of imitation vermilion were sold by auction at Rs. 116 a keg.

Football Challenge Shield.

CALCUTTA, July 12.

I. F. A. Challenge Shield competition opened this evening in drizzling weather. Altogether four matches were scheduled three being in the first round. None of the games produced good football exchanges being too one sided to need any description. In the first round Mohanbagan's defeated Calcutta Recreation by three goals to one. The goal scored by Recreation was in the nature of a fluke and

netted within three minutes of start. Lincoln lowered colors of Sovabazar by a solitary goal and Arjans who had shown good form in the League made very poor show against Rangers and lost by two goals to one. In the second round there was only one game in which 1/6th Hampshires (Hants) outplayed Tajhat in every department winning ultimately by six goals to love.

Punjab.

Contributions to War Funds.

LAHORE, July 12.

The committee in charge of the Punjab Commission War Fund have recently remitted a third donation of £500 to the Honorary Secretary of the Lady Lansdowne's Officers Families Fund. The Punjab Commission War Fund has now subscribed £1500 to the Officers Families Fund and Rs. 3000 to St. John Ambulance Association, Punjab Centre.

Belgium Children's Fund.

On the 10th July of the C. M. S. Alexandra High School, Amritsar, gave an entertainment in aid of the fund for relief of children left in Belgium. It was largely attended by civilians and officers of the station. A collection was taken at the close and a sum of nearly Rs. 200 was raised.

A Notorious Dacoit.

LAHORE, July 12.

Mahrna Lak, the alleged dacoit leader of Jhang who was an absconder during the trial of the dacoity cases before the Special Tribunal and who was arrested by the Police last spring, is alleged to have given such a severe blow to one of his pursuers, Allah Bakhsh, that he died from its effects. The accused has been committed to the Sessions to undergo his trial under Section 304 I. P. C.

Ex-Managing Bank Director. Prosecuted on Serious Charges.

LAHORE, July 12.

An interesting case, in which Gopichand, late Managing Director of the Popular Bank, Ltd., now in liquidation in Rawalpindi, is being prosecuted under Sections 409 and 467 Indian Penal Code and Section 215 Companies Act, is being tried before Rai Sahab Dabhu Ram, Magistrate at Rawalpindi. It appears that on the 4th August, 1913, one Diwan Chand, who held 400 shares of the Bank, sold to the accused Gopichand all his shares at a premium of Rs. 8 per share for the consideration of Rs. 7,900 and asked the accused to place this amount to his credit with the Bank. On the same date defendant obtained the signature of Dewan Chand, on two blank forms, a promote and transfer, and, without authority from Diwan Chand, himself filled in the share transfer form the figure Rs. 600 and the promote form Rs. 13,000 and having done this he drew from the Bank, in the name of Dewan Chand Rs. 1,300 and credited the money to his own name. Dewan Chand says that his signature were obtained on a false pretence and he repudiates having repurchased the shares on the very day he sold his own shares to the accused, and also that his liability thereon and on promotes were antedated. The case will come on for further hearing to-morrow at Rawalpindi.

MYSORE.

Case of Defamation Against a Mysore Paper.

BANGALORE, July 13.

An interesting case of defamation was disposed of by Sir Leslie Miller and Justice Humza Hussain in the Mysore Chief Court. Mr. Karnich Krishnamurthy Rao, member of the Mysore Legislative assembly filed a complaint before the city Magistrate of Bangalore charging the President and the Secretary of Vokkaligar Sangha and Editor of Vokkaligar Patrika, a Vernacular paper owned by the Sangha and another charging them with defamation. It was alleged that in an issue of Vokkaligar Patrika a paragraph appeared to the effect that the complainant was not qualified for election to Local and District Boards. At an early stage of the proceedings the Magistrate discharged all the accused except the editor, as there was no evidence to show that they had any connection with making, or publication of the alleged imputation. The Editor in the course of his defence stated that as he was busy with other engagements the Sub Editor was in charge of the issue of the paper in which the paragraph appeared and the mistake was due to a wrong translation of the paragraph by the Sub Editor who was taken to task. The Editor also stated that immediately he saw the paragraph he tendered an apology to the complainant and caused a correction to appear in the next issue of the paper. The Magistrate believing the accused's statement acquitted him. Against this a criminal revision petition was made to the Chief Court and the Judges in disposing of it agreed with the Magistrate's findings and dismissed the petition. In the course of their Judgment the Judges stated that the case is not one in which our interference is called for in the interests of the public or of administration of justice. Even if the acquittal is incorrect, the complainant has complete remedy in Civil Courts and the accused has done his best to set right the wrong done by ear. A complete apology and full correction published in the paper.

Latest Telegrams.

LAHORE, July 13.

LONDON, June 12th.—The Russian success in Bukovina have caused a distinct change in the attitude of certain Greek circles.

LONDON, July 12th.—A Montenegrin official statement says that a rising in Montenegro is spreading into Albania. The Austrians have retreated towards Cetinje, and Scutari is threatened.

The report of the select committee on Mysore University Bill is published. No material changes have been made by the select committee except a few slight alterations in the text. Among additions is that the Fellows of the Senate shall hold office for two years.

శ్రీ జనమునకు ముఖ్యమగు భూషణము.

చక్కని తలకట్టు.

వట్టువలె, మెత్తనై, దట్టముగానుండు నల్లని శిరోజముల కోరిని శ్రీ లుందురా?

కామినియా ఆయిల్ (రిజినరు)

శ్రీలకు కప్పని పరి. మెదడునకు పవిత్రైక్తుకారలకును శ్రీలకును, చెప్ప బడయలేదు. ఉష్ణాధిక్యమున తలచల్లబడును, నొప్పిపోవును, బట్ట తల బాగుబడును, అన్నిటికన్న మిన్న నువాసన లభించును.

మైనూరు వస్తుప్రదర్శనమున బంగారుపతకము

బహుశతి బడసినది. దీని ప్రాధాన్యము విశేషముల బొగడుట కిదియేయైనను, ఊరక గాగరంటి, పూచీలు, ఇయ్యనీల, శేత్రులందరికలను వాడబడుచున్నది. యొకటియే. ఇంతవరకు వాడి చూడకున్న వో పెంటనే వాడును. నిర్భయముగ సంతోషమును గలిగించుగల గొప్పవరము. ఒక్కసారి వాడినవో ఎల్లప్పుడును మీరే విడవరాదవలదు.

హెచ్చరిక:— కామినియా ఆయిల్ అడిగినవర్షము కొందఱు మోసగాండ్లు ఏవో యొక సామాన్యపు మానె మాట ఇది చాలించిది. మిక్కిలి చాక" యనిజెప్పి దానిని కొనుగొని దెప్పుచున్నారట. ఆమాటలచే మోసపోకుడు. ఆ మాటలతో వారికి మిక్కిలి లాభము వచ్చుచుండుటచే అట్లు చేయుచున్నారు. కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టర్డ్ మాక్కు మాత్రమే గొనుడు.

ఒక సీసా రూ 1-0-0. ఐ. పి. రూ 0-4-0
8 సీసాలు రూ 2-10-0. ఐ. పి. రూ 0-7-0

సోలువజెంట్లు, ఆంగ్లో. ఇండియన్ డ్రగ్స్, అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155. హమ్మనసీడ్ మార్కెట్టు, బొంబాయి

124

మదరాసు ఏజెంట్లు- మహాతా పురుషోత్తం మూర్తి, 29, చైనాబజారు గోడ, మదరాసు

పాదాపీడితులకు వరము: ఐనొడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోష్ణధిసారసపరిల్లా

అపరిమితపు రక్తమువలన జరించుకాడ్యములకు కీటియవంటి పుండు. ముత్యపులను, చచ్చులను, గండములను గండము, పాతబొప్పలను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

28

జనావని సార్వవర్తి నుని మిచ్చుట నిష్పంకము, సహజమైన మధ్యకత్తివన అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కీరమునందలి పాదరసదోషములను, చులద్రవ్యమును కార్మణ్యబంధమును నొప్పలను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. కీరరాశిగలమును గలగ జేయును. 18 రోజులవరకు దుండుటకు 4 బొట్టుల బుడ్డలలో అమృతమును.

హెచ్చరిక:— పి. డి. సావంత్, ౧౪౪, పనసవాడి నం ౨ బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

496

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ

ఈమురబ్బను సాలామిసిరి కాదని యజ్ఞపురపురానికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అట్లు జెప్పెడు. నిరాకరించినవో కోర్టుముందుగా పొందవచ్చును. యజ్ఞపురమునల్ల బాల్ములలోనే ధాతుసప్తము కలిగినవారికి హృదయకోశము బలపడెను, మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించుదురు. ఈసాలామిసిరి మురబ్బ సేవించినయెడల అట్టి దుఃఖము లోనికి విశేష బాధిర్యసంపన్ను లయి పృథాకించుచు చిర కాలము నుఖముగ జీవించుదురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బవల్ల ధాతుసప్తముగలుగును, స్వస్థస్థితితము మానును, ధాతువు మాత్రములో కలిసిపోవుట మానును, నీరుచురుగు మానును, బహుమాత్రవాధి మానును, విశేషబలము కలుగును, రక్తము స్పృధియగును, అకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవిసర్జనమగును. సాలామిసిరి అనునది ఒకజాతిపండు. ఇది కాబూల్, కాండహార్ జేతములలో వైరగుచున్నది. అక్కడి జనులు ఈపండును విశేషముగా తినటమును మనచేత 4 గురు మనుష్యుల బలము అజేతమున ఒకమనిషికి గలదు. వై మురబ్బుక సేవించి నుంచి బలము పొందుటకై కొప్ప మంచులతో చేర్చి తయారుచేయుటచే యున్నది, 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయోగించిన దానివల్ల పూర్తిగలము కలుగును. 2-8 డబ్బాలు ఉపయోగించినవో జ్వారాంతరము వరకు గుణ మిచ్చును.

అనువాస పత్రిక పార్సలతో పంపబడును.

15 తులారు, డబ్బీ నెల రూ. 2-0-0.

తెపాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీ వైద్యులు,

నె 5, అవన్యరోడు, బెంగుళూరు సిటీ.

గ్యాల్లీ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు కడుపుటవను, వాటిని బాగుచేయు గలుగు తరీకయందు నిపుండిన మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడచునో యేమియుగమును యెంతవలయుచేయునో అది తెలియజేయునట్లు స్వల్పముగాచేయు రీతులను యాయోగముల వల్ల అభ్యాసపురస్కరముగా ఈపాఠశాలలో యూరోపియన్ పోనవల్ల నేర్పించబడును. ఇది తెండు మానములలో నేర్పించగలర్న మెంటుపాఠశాలనుంచి లై సెన్సు యిప్పించి పంపబడును, యందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగిగూడు. వాల్తె నెల 15 తేదీ నుండి ప్రారంభమగును. గ్లాసులో చేరదలచిన విద్యార్థులు జూన్ 81 వ తేదీన గాని అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికోవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినవో నిరసించుటకు లా కొనంగలదును. ఈ క్రింద నడపారించువారికి ప్రాప్తికొనుదు.

(41) గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

దయయుంచి యిటు చూడుదు

- 1. నిత్యకర్మావ్యక్తము— సవ్యరాంధ్రప్రయోగము. ఇందు స్నానసంధ్యాకంధాది ౪౦ విషయములుగలవు. ౧-౪-౦
- 2. గురభాగము సంస్కృతాంధ్రభాష్యమునవిస్తం. ౦-౪-౦
- 3. శ్రీకృష్ణ తర రత్నములు— " ౦-౬-౦
- 4. యోగవాసిష్ట రత్నములు— సాంధ్యతాత్పర్యము. ౦-౪-౦
- 5. హతయోగ శ్రద్ధిక— టీకా తాత్పర్యసహితము 3-౦-౦
- 6. యోగపాతం జలము— సాంధ్యతాత్పర్యవివరణము. ౧-౦-౦
- 7. రాజయోగరత్నాకరము " ౨-౦-౦
- 8. అభినవనైషధ్యాశ్రమ— తొట్టి నైషధ్యము. వచనము. 3-౪-౦
- 9. మాఖైఖరి విద్య " ౪-౪-౦
- 10. రోగారోగ్య విశేషము " ౦-౬-౦
- 11. అధికమంత్రము— సవ్యరాంధ్రప్రయోగము ౦-౧౨-౦
- 12. తీర్థకాగ్ధ మహాలయశ్రవణము— " ౦-౪-౦
- 13. భక్తివిజయము— వచనము, రభాగములు 3-౦-౦

అయినవారు:— మానేజరు స్వధర్మప్రకాశిని,

407

గుంటూరు, అని ప్రాసేది.

శ్రీ వైవమహాసభ.

కృతకము.

సంస్కృతపూజాభావల సభ్యునియొక్క గాని వేదాభ్యయము చేయునట్టిగాని వైవ వ్యాఖ్యాన వీధివాలను వైవ మహాసభవలన దృక్పథముగలను గోరువెడల తమనీతిగతులను తెలుపుకొనుచు సభవలన ముద్రించబడి సభికులకు పంపబడి యుండు నమూనా పృథాము దరఖాస్తులను వ్యాసీ యా వాల్తె నెలాఖరులోగా చేడలాగున మాటా నెవరి ఎద్దలైనను పంపుకొనవచ్చును.

కొంపల్లి కోటిలింగం, గుంటూరు.

కాశీనాథుని వాగ్దేవరావు, చెన్న పట్టణము.

కార్యదర్శులు,

శింగ రాజు మెకటసుబ్బారావు, బెజవాడ.

కోకాళిపతి.

ఇండియన్ బాంకి (లిమిటెడ్)

ఈ బ్యాంకి యొక్క ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ ఆఫీసు ఈనెల 3-వ తేదీ సోమవారము మొదలు (హైకోర్టున కేసుగగా) వై. ఎమ్. సి. పి. కట్టడములో ప్రారంభించబడును.

విన్నపము.

మి.రా.శ్రీ, విలేము శీతారామయ్య నాయుడుగారు మా ఆంధ్రప్రదేశ్ పక్షమున ప్రతినిధిగా విశాఖకట్టణ మండలమున సంచారము చేయుచున్నారని గాన వారిని అడరించి కత్తికకు తగు ప్రోత్సాహము చేయ, నా మండలివాసులు ప్రార్థితులు.

మేనేజరు

ఆంధ్రప్రదేశ్.

తెలుగు

ఆనందవాచక పుస్తకములు

మొదటితరగతినుండి గాలంకతరగతివరకు మాయొద్ద సిద్ధముగావున్న ఇది పృథివి జెందిన విశాఖరము హై స్కూల్ ప్రధానోపాధ్యాయులైన బ్రహ్మశ్రీ, మాచి నరసింహంపంతులు బి. యె; యల్. టి. గారి చేతిను, పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు-3 చేతను రచించబడినవి. మఱియు మొదటి మూడు తరగతులవాచక పుస్తకములను వైశ్య గారు 1916 వ సం జూన్ నెల 6 వ తేదీన పోస్టునెంట్లు జార్జి నెజ్జల్లతో పాఠశాలలయందు పంపయోగించవచ్చునని ఆనతి యిచ్చియున్నాడు. ఒక్కొక్క పుస్తకమును మిక్కిలి నుండరములైన సాదాపటుములును రంగుటములును నన్నవి.

ఆనందవాచకపుస్తకము, మొదటితరగతి రూ 0-2-0

" రెండవతరగతి రూ 0-2-6

" మూడవతరగతి రూ 0-3-0

" చాలకతరగతి రూ 0-4-0

N.B:—ఎక్కువగాకొను బుక్ నెల్లర్లకు కొనుగొనుటకు.

235 ఆర్. వెంకటేశ్వర అండుకో,

ఆనందా ముద్రాలయాధికారులు, మద్రాసు.

శారదాంబ

ఇది

స్తోత్రార్చనోద్ధిని యనునాటకం

శ్రీనివాసరాఘవాచార్య ప్రణీతము.

సంఘము రాచార సంస్కరణమునకు

మార్గమును జూపబడినది, అందరును

జదివి తీరవలయును.

వెల 0-4-0 మాత్రమే.

సోప్టేజ్ ప్రత్యేకము.

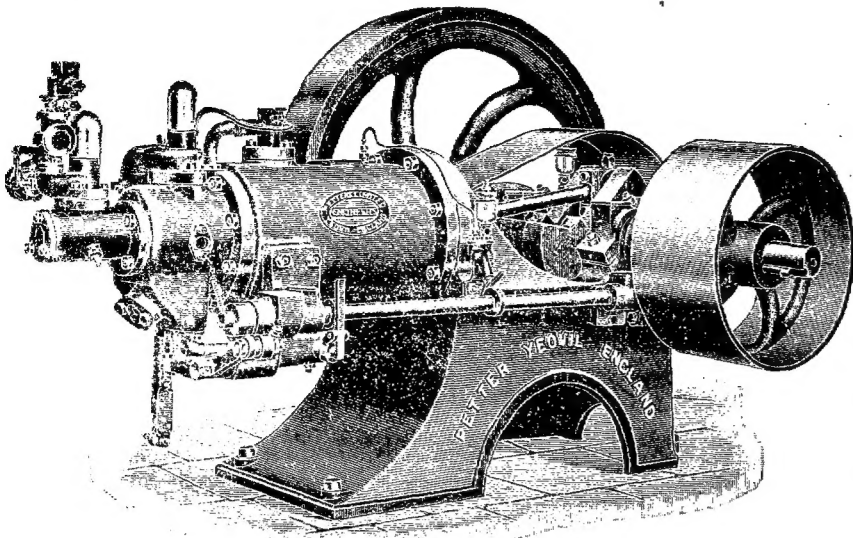
చిరునామా:—

అంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము,

7, తంబునెట్టిపిది, మదరాసు.

పెట్రో వేటంటు ఆయిల్ ఇంజనులు.

మలభద్రుని యంత్రములు - చక్కని పనితీరు - సులభిర్యాజము, విరాటంకము మున్నగు సడలయ
ఈయంత్రములకు గొప్ప ప్రఖ్యాతినిచ్చింది. అన్ని పరిమాణములలోని యంత్రములను అపరిమితమున (Crud
చమురుతోనైనను, మంచి చమురుతోనైనను, నిలువయున్న నూనెతోనైనను, చక్కగా పనిచేయును.

పెట్రో ఇంజనుల
ప్రత్యేక
ఉపయోగములు.

1. తనంతటనే తీర్చుకొనే
రగిల్చుకొనుగల గొట్టము
గలదు. ప్రారంభించుటకు వై
తెంపు అవసరములేదు.

2. తగులబడిపోకుండునందు
రగిల్చుకొనుగలగొట్టములు
ఇతర యంత్రముల యందు
కొన్ని వారములలో చెడి
పోవును. ఇటు కొన్ని తక్కిన
ములకు చెడిపోవును.

3. ప్రేము ఒత్తిడిని తగ్గించుటచే, యంత్రము స్వాధీనమున నుండును. 4. కట్టెతగులబడుట మిక్కిలి తక్కువ. నడు
పుటకు కావలసినంతకంటె పెక్కుమారులు వృధాగా కాలము. 5. త్వరలో నడపింపవచ్చును ఏ పరిమాణపుదానినైన కినిమిష
ములలో నడపవచ్చును. 6. బలకరములయిన పంచేయ భాగములను కొన్నిటిని ఎక్కువగా జతపరచి, సులభముగా నిర్మించ
బడిన దగుటచే ఎక్కువకాలము పనిచేయును. 7. పీటకు ఇంజనులు విరామము లేకుండు పనిచేయుటకు తగినవి. 8. పనిచేయు
భాగములు బహు కొద్దియగుటచేత నిర్మాణమతిసువు. 9. చుట్టుముక్క పనిచేయుభాగమునకు లేక చక్రమునకు అపాయము
సంభవించినప్పుడు నూనె సప్లయ తనంతట ఆగిపోవును. అందువలన యంత్రము నిలువదు. కావున సురక్షితముగ నుండును.
అనేకపరిమాణములలో స్టాటులో నున్నవి. వెలలకుగని, ఇతర విషయములకుగని దయచేసి మాకు వ్రాసికొనుడు.

బెన్సు అందు కంపెని, లిమిటెడ్, ఇంజనీయరింగు డిపార్టుమెంటు, మదరాసు.

కలిగినమును ముఖ్యముగ పునర్మొగకరిమైనది

వైద్యవిద్య

దీనియందు మొదలగు వైద్యవిద్యను నిందియున్నది.

144 పుటలుగల పుస్తకము. మి యింటివద్ద ఏ కర్మములేక
పోనీజి ఖర్చులు కూడ లేక మీకు యిప్పించెట్లు వుంటే
తీసికొనుటకు నిష్ఠుమలేదా? నేడే ఒక పుస్తకమునకు
వ్రాయును. రాజవైద్య నారాయణ శేఖరజీ,
188 20, చై నాబాదుగోడ్డు, మద్రాసు.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమున కావలసినవిషయములను పొందుట స్వల్పభావక
మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కలుగును. ఈ
ఉచితమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమున కలగజేసి
శరీరసౌఖ్యమున దృఢపరచును ఆయుర్వ్యధిని ఇప్పించు
ను. ఈ పుస్తకము ఇవాళగా నీయబడును. లోన్లు చార్జి
యే మేమీ భరించుకొనెదము. వెంటనే వ్రాయుడు.

219 వైద్యశాస్త్ర ముఃశింకర్ గోవిందజీ,
అతరంకవిగవాహ్మధామం. 157, బాబ్స్, మదరాసు.

Silks!! Silks!! Silks!!!

ఆర్యులారా!

నాగేశ్వరి హెచ్చికలది ప్రపంచము అందముగలస్త్రుల నిలిపించుచున్నది. జనులకు శరీరసౌందర్యము
నకు కలయు వస్తువులలో అత్యుత్తమమైనది. మనశరీరమునకు అందము తెచ్చు వస్తువులన్నిటిలో మనము భరించు
నట్లుతే ప్రఖ్యాతిమైనది. అందుచే జనోపయోగముకొలుపును. మా స్వలాభము కొఱచిన, జపాన్, మారత్, బెంగళూరు
మున్నగు స్థలములనుండి మేలైనపట్టు తెప్పించి అనేక అందమైన ఆంచులలో (నెల్లూరం, గోలం, దక్షిణాదం, నూరుదం,
దిండికల్ అంచు వగైరా) ఎక్కువకాణ్యము, రేణువు, తీర్పు, పూర్వపుగల, ఖండువాలు, చీరలు, పంచ
లు, కోటుతానులు, కలగుడ్డలు లాగునవియు నేయించుచున్నాము. ఇదివరలో మానదబట్టులు ఖరీదుచేసిన వారిలో
కొంతమంది మాకుచేసిన యోగ్యతాభిప్రాయము మేము తయారుచేయించి బట్టలయొక్క ప్రాశస్త్యమునకు నిదర్శనము.
కలయువారు ఈక్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

ఖరీదు	పెడల్పు	పొడవు	గజములు
12-0-0	47	8	మారత్ పట్టు ఖండువా తెలుపు, గోల్డెన్ కలరులోను
10-0-0	47	8	మారత్ పేక ఖండువా, తెలుపు గోల్డెన్ కలరులోను
7-8-0	47	8	జపాన్ పట్టు ఖండువా తెలుపు
11-4-0	27	5	మారత్ పట్టు కలగుడ్డ, తెలుపు గోల్డెన్ కలరులోను
11-4-0	32	5	మారత్ పేక కలగుడ్డ, తెలుపు, గోల్డెన్ కలరులోను
8-12-0	82	5	జపాన్ పట్టు కలగుడ్డ, తెలుపు.
8-0-0	54	1	జపాన్ పట్టు కోటుగడ్డ, తెలుపు.

ముప్పన సోమరాజు, పెద్దాచరం, గోదావరిజిల్లా.

(Baron & Co)

బ్యారన్ అండు కంపెని

వారి మేలైన సువాసన పొడి, సాదానస్యము.

మేము తయారుచేసెడి నస్యము శ్రేష్ఠతరమైన పొగాకుతో
తన, అపువధ మూలికలను, మనోహరమైన పరిమళములను
న్న చేయబడినది. ఇది శిశుభారమును, ఒంటి తలనొప్పి, పీన
స్, దీర్ఘ జీవితములు, ముఖ్యము, వైకల్యము ఇత్యాది శిశురోగ
ములకు అవలీలగా కడుచున్నదియే గాక, యియుగయోగించు
చున్న, శరీర కఠినతను, బుద్ధిప్రకాశము, వరములకు
ఉత్సాహము కలుగును. ఇది ఒకతూరి యింగియించినవారు
ఇతర నస్యములను అతేక్షించరు. సర్వజనుల యింగియోగ
నిమిత్తమై ఈ నస్యమును సామాన్య ధరకే విక్రయించు
చున్నాము. దీనిని ఒకతూరి వ్రేలిచించి దీనియొక్క సుగంధ
ములను గ్రహించుకొనునది మాయొక్క కోరిక.

1-కి 0.4-0 దశక బుడ్డలు రు. 2-8-0
మొదటితరం సామాన్యం లేకు 1-కి రు. 0.14-0 రెండవతరం లేకు 1-కి 0-12-0

బ్యారన్ అండు కంపెని, 18 య. సెకెండులైకబీచ్, మదరాసు.

దంతచూరము

పండ్లపొటుకు తీపులకు మంచిపాడుము.

ఈ దంతచూర ముతో
పండ్లు తోముటవలన
చిగుళ్లునుండి రక్తము
ప్రవించుకుండును.
నోట దుర్గంధము లేక
యుండును. పండ్లు
ముత్యముల లెల్లగా నుండును.
అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడబడుచున్నది.
సర్వసామాన్యముగ అందరును వాడుటకు
తగియున్నది.
పండ్లకు బలము నిచ్చును.
చిగుళ్లు గట్టిపడును.
క్రతివారము వేలకు వేలు డబ్బీలువిక్రయము
డబ్బీ 1-కి 0-2 0. డబ్బీ రూ. 1-2-0.
అమృతాంజనము డిపో,
7, తంబు శెట్టిపేటి, జార్జిటౌను, మదరాసు.

చాల శ్రేష్ఠమైన ముక్కుపొడి.

పలము 1-కి రూ. 0-1-8, పీక 1-కి 8-0-0
సుగంధ ముక్కుపొడి
బుడ్డి 1-కి 0-4-0 దశక 1-కి రూ. 2-0-0
కే. పొన్నురంగ మొదలియారు,
ముక్కుపొడి వ్యాపారులు,
హస్తబాక్సు నెం. 175, మద్రాసు.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును
గమనింపుడు. కరస్పాక డెన్సు మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—
ఎస్. నారాయణ అండు కంపెని.
(58) 21, హమ్మంపేటి, బొంబాయి.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

(గంభీర:—గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.
శైలిసులభము. కథలు చెడివినట్లు చదువుకొను
వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని
అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయు
బడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0
అంచుకూలి లేదు. ప్రవేశరుసుము లేదు.
సిద్ధమయిన సంచికలు పి. కే. గా వంపుదుము.
కలయకాడ:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,
(27) 145, కాంపేటి, మదరాసు లని వ్రాయుడు.